İŞÇİNİN SESİ

Bilincimiz ve yolumuz aydınlık, yüreğimiz ateş, elimizde silahımız-Partimiz, burjuvazinin karşısında savaş meydanlarındayız! Hodri meydan!

KONGRE TOPLANDI

5.(1.) Kongre, yıllardır oportünizme karşı yürütülen ideolojik, siyasal, örgütsel kavganın tacı, burjuvaziye karşı önümüzdeki kavgaya hazırlığın köşe taşıdır.

Partimizin 5.(1) Kongresi toplandı!
Türkiye komünist hareketinin tarihinde bir evre kapandı, yeni bir evreye girdik! Bu yeni aşamada hedef, devrimci hünerini pratikte kanıtlamış işçi sınıfımızı komünist partisi silahı ile donatmak ve artık devrimin zaferine doğru adım atmaktır.

Türkiye Komünist Partisi, 1920'de kuruluşunun hemen ardından burjuvazinin ağır baskılarıyla karşılaştı. İşçi sınıfının henüz çok zayıf olduğu koşullarda, parti dayanaksız kaldı ve uzun likidasyon dönemleri yaşadı. 1960'larda işçi sınıfı gür sesini duyurmaya başladıktan sonra, parti de 1973'de atılım yaparak hızla ilerlemeye başladı.

Türkiye Komünist Partisi ilk kez, tarihinde hiç rastlamadığı koşullarda ve hızda ilerliyordu. Bu aynı zamanda zorlu bir sınav oldu. Partinin tarihinde hep birbiri içine geçmiş biçimde görülen iki çizgi, ilk kez birbirinden net olarak ve teorik, siyasal, örgütsel, her alanda giderek kesin sınırlarla ayrıldı.

Dayattığı görevlerle yaşamın açtığı sınavda, oportünizm sınıfta kaldı. Oportünist örgüt, Türkiye Komünist Partisi'nin eski yanlışlarını yeni temelde ısrarla sürdürdü, hatta geliştirdi ve komünizmden geri döndü. Onun hâlâ kullandığı "TKP" adı, komünizmden geri döndüğünü, dönekliğini örten bir incir yaprağıdır.

Türkiye işçi sınıfının ulaştığı yeni gelişmişlik düzeyinde, sınavda ancak komünizm geçebilirdi. Öyle de oldu. Parti'nin komünist birikimi *İşçinin Sesi*'nde odaklaştı. Bu birikim, *İşçinin Sesi*'nin yeni koşullarda yaşadığı, kendi siyasal-örgütsel deneyimiyle zenginleşti. Bugün Türkiye Komünist Partisi — *İşçinin Sesi*'dir.

Partinin, 4. Kongre'den yarım yüzyıl sonra yapılan 5. Kongresi, eskiyi yeniyle ve yeni bir örgütsel yapı içinde ördüğü için aynı zamanda 1. Kongre'dir. 5.(1.) Kongre, yıllardır oportünizme karşı yürütülen ideolojik, siyasal, örgütsel kavganın tacı, burjuvaziye karşı önümüzdeki kavgaya hazırlığın köşe taşıdır.

* * *

Ülkede savaşkan bir işçi sınıfı ve devrimci durum vardı. *İşçinin Sesi*, Türkiye Komünist Partisi'nin öncülüğünde işçi sınıfının burjuvaziye karşı zaferi için savaşa daldı. Gelgelelim, oportünizm ayağımıza dolandı, sosyal demokrasi bundan yararlandı ve dönem faşizm ile noktalandı.

Burjuvaziye ve oportünizme karşı savaşın birbirinden ayrılmayacağını yaşamdan öğrendik. Faşizm koşullarında da bu savaş sürdü. Faşizm çözüldü, şimdi ara dönem yaşıyoruz. Devrimci durum olasılığı bir kez daha ufukta belirdi. İşçi sınıfının ana silahı komünist partisidir. Yağma yok! Bu kez silah passız olmalıdır ve düşmanı kalbinden vurmalıdır! 5.(1.) Kongre işte bu silahlanma sürecinde tarihsel bir dönemeçtir.

5.(1.) Kongre partimizin yeni programını ve tüzüğünü görüştü ve kabul etti. İçinde bulunduğumuz ara dönemin koşullarını ve önümüzdeki görevleri değerlendirdi, savaşımımıza ışık tutacak kararlar aldı. Parti örgütlenmesini bir üst düzeye kaldırdı.

Bir süredir demir parmaklıklar ardında kalan yoldaşlarımızın da katıldığı Kongre, her açıdan komünistlere yaraşır düzeyde bir forum oldu. Önümüzdeki dönemde Partimizi yönetecek olan Merkez Komitesi'ni seçti, *İşçinin Sesi* hareketinin kurucusu ve önderi Veli Dursun yoldasımızı partinin genel sekreterliğine getirdi.

5.(1.) Kongre, *İşçinin Sesi*'nin 10. yılı için, sözlerini Yürükoğlu yoldaşımızın yazdığı ve bestesini Alan Bush'un yaptığı 10. Yıl Marşı'nın parti marşı olmasını kararlaştırdı. Lenin'in 115. yaşını ve Büyük Zafer'in 40. yıldönümünü coşkuyla selamladı.

Türkiye Komünist Partisi-*İşçinin Sesi*'nin 5.(1.) Kongresi kutlu olsun! Bilincimiz ve yolumuz aydınlık, yüreğimiz ateş, elimizde silahımız-Partimiz, burjuvazinin karşısında savaş meydanlarındayız! Hodri meydan!

İşçinin Sesi

PARTİ MARŞI

GELECEK ONUN İÇİN SAVAŞANLARIN

Beste: Alan Bush
Söz: R. Yürükoğlu

Türkiye işçi sınıfı
ve emekçi halkımızın
Özgürlüğü için
Komünizm için
Türkiye Komünist Partisi
Halkın öncüsü
Gelecek onun için savaşanların

Haydi kalk yoldaşım
Fabrikadan atölyeden
Sancağımız önde
Yürüyoruz kinle
Türkiye Komünist Partisi
Halkın öncüsü
Gelecek onun için savaşanların

Anadolu'da devrim
Çiçek olup açacak
Dünya devrimi için
Kanlarımız akacak
Türkiye Komünist Partisi
Halkın öncüsü
Gelecek onun için savaşanların

Kızıl bayraklar
Dalgalanıyor artık
Silahları parıldıyor
Parıldıyor emekçinin
Parti sesleniyor
Bu son kavgadır yoldaşlar
Marks, Engels, Lenin
Haydi ilerleyin
Türkiye Komünist Partisi
Halkın öncüsü
Gelecek onun için savaşanların

IV. PROGRAM'DAN

Giriş

Türkiye Komünist Partisi, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin doğrudan etkisi altında, yeryüzünde yeni bir çağın açıldığı bir dönemde, 10 Eylül 1920'de kuruldu.

Bu program, Türkiye Komünist Partisi'nin IV. Programı'dır. I. Program, 1920'de Bakü'de Mustafa Suphi Yoldaş'ın liderliğinde toplanan Birinci Kongre'de kabul edildi. II. Program'ın hazırlanması kararı, 1926 yılında, Viyana'da Şefik Hüsnü Yoldaş'ın liderliğinde toplanan, Nazım Hikmet Yoldaş'ın da katıldığı konferansta alındı. II. Program 1929'da örgütlere sunuldu, 1930'da yayınlandı.

1932'de toplanan Dördüncü Kongre, II. Program'ın değiştirilmesini kararlaştırdı, ancak "parti yönetiminde uzun süre oportünistlerin program ve tüzüğün yenilenmesi önerilerine aldırmamaları" (III. Program, s.4) nedeniyle, 41 yıl bu karar gerçekleştirilemedi. III. Program, 1973 yılında parti örgütlerinin onayı ile yürürlüğe girdi. III. Program'ın fikir lideri Yakup Demir ve İ.Bilen yoldaşlar olmuşlardır.

Oportünizmin partimize getirdiği zarar yalnız 41 yıl programın yenilenmemesi değildir. I. Program dışında öteki iki program kongrece onaylanmamıştır. Partimizde 52 yıl kongre toplanmamıştır. III. Program'ın kendisi eklektik, oportünist bir program olmuştur.

Partinin oportünizmin elinden çekilip alınması davasına baş koyan komünistler, 1979 yılında örgütlü-disiplinli kavgalarını başlattılar. 1980 yılında toplanan TKP Leninci örgütlerinin I. Konferansı, Marksizmi ve Türkiye'yi doğru yansıtan IV. Program'ın hazırlanması ve toplanması gereken V. Kongre'ye sunulmasını kararlaştırdı.

1981 yılında toplanan Türkiye Komünist Partisi Leninci örgütlerinin II. Konferansı bu kararı yineledi.

IV. Program, Türkiye'de devlet-tekelci kapitalizminin oluştuğu, yönetici sınıfın emperyalistleşme gereksinimine vardığı, yayılmacı eğilimlerin belirginlik kazandığı, bu amaçlara erişemediği için de kapitalizmin çıkmazda olduğu, ekonomik-toplumsal açıdan sorunların ancak devrimle çözülebilir olduğu bir aşamanın programıdır.

1. Çağımız kapitalizmden komünizme geçiş çağıdır

Çağımız proleter devrimleriyle kapitalizmden komünizme geçiş çağıdır. Bu çağın ana çelişkisi, sosyalizmle emperyalizm arasındadır.

* * *

Dünya sosyalist sistemi, yaşayan sosyalizm dünya işçi sınıfının en büyük kazanımıdır. Varlığıyla emperyalizme karşı işçi sınıfının ve halkların sağlam dayanağıdır.

Dünya sosyalist sisteminin ana gücü olan Sovyetler Birliği ekonomik ve toplumsal yönden en gelişmiş sosyalist ülke olarak, işçi sınıfı hareketinin en yüksek boyutlara ulaştığı yerdir, yani dünya devrimci merkezidir. Sovyetler Birliği'nin dünya devrimci merkezi oluşu nesnel bir konumdur.

Dünya devrimci merkezinin, dünya devrim sürecine derin bir etkisi vardır. TKP, Sovyetler Birliği'nin dünyada oynadığı rolü dünya devrimi açısından ele alır ve bu temel hedef içinde değerlendirir. Dünya devriminin çıkarı, Sovyetler Birliği dahil, tüm parçaların çıkarından önde gelir.

* * *

Kendi haline bırakılırsa dünya kapitalizmi, bugün de gelişme, yaşamı sürdürme yönünde kullanabileceği önemli bir rezerve sahiptir. Dünya emperyalist sisteminden devrimler yoluyla parçalar koparılmazsa, emperyalizm dünya pazarını alabildiğine derinleştirme yolundan yaşamını sürdürecek ve nesnel olarak komünizmi gitgide daha yakınlaştıracaktır.

Tarihin gittiği yön budur. Devrimci güçlerin görevi, bu gidişi kestirme, bilinçli bir gidişe çevirmektir.

* * *

Tarihin gidişini kestirme, bilinçli bir gidişe çevirme görevi önündeki önemli bir engel Dünya Komünist Hareketi'nin durumudur.

Dünya Komünist Hareketi bir bütün olarak sağa kaymıştır. Dünya devriminin genel ve temel çıkarları önüne parçaların dar ve kısa erimli çıkarları geçirilmiştir. ...

Oportünizme karşı ideolojik savaşım büyük önem taşımaktadır. Ancak bu savaşımın maddi güce dönüşmesi ve somut sonuç elde etmesi, dünya devriminin genel çıkarlarıyla üst üste düşen devrimlerin başarısıyla doğrudan bağlıdır. Önemli bir zayıf halka olan Türkiye'nin komünistleri, oportünizme karşı savaşın emperyalizme ve burjuvaziye karşı savaştan ayrılmayacağının bilinciyle savaşım yürütüyorlar.

* * *

Dünya devrimi, dünya çapında komünizm çağını açmak üzere dünya proletarya diktatörlüğünün oluşması sürecidir. Sosyalist ülkelerin her alanda ilerlemeleri ve yeni ülkelerin emperyalist sistemin zayıf halkalarında gerçekleşen devrimlerle sosyalist topluluğa katılmaları sürecidir. Dünya devriminin bu iki öğesi, karşılıklı olarak birbirlerinin gelişimine ivme kazandırır.

Dünya devrimi, varolan sosyalist ülkelerin gelişmesine indirgenemez. Dünya sosyalist sisteminin yeni devrimlerle beslenmeden kapitalizmi geçmesi bir yana, çözülme tehlikesi vardır. Çağın dönüşümünü hızlandırmak ve geri dönüşsüz kılmak için devrimler gerekmektedir.

2. Türkiye'de devlet tekelci kapitalizmi

Türkiye emperyalizmin sömürüsü altında, endüstrileşmesini tamamlamamış, teknolojik açıdan geri, orta derecede gelişmiş bir kapitalist ülkedir. Bu temel üstünde, tekeller büyüyüp güçlenmiş, finans-kapital oluşmuş ve devletle tekeller içiçe geçerek devlet-tekelci kapitalizmine yükselmiştir. Endüstri başı çeken sektördür.

* * *

Savaş sonrasında kurulan Türkiye Cumhuriyeti içinde Türk burjuvazisi iç sömürgesi olan Türkiye Kürdistanı'nı yağmaladı, talan etti. Bu sömürge siyaseti sonucunda Kürdistan'ın insanı büyük yıkıma uğradı, üretici güçlerin gelişmesine sekte vuruldu.

* * *

Türkiye finans-kapitali eski iç sömürgesi Kürdistan'ın yanına 1974'den sonra yeni bir sömürge daha, Kuzey Kıbrıs'ı katmaya başladı. İşgal bölgesinin ekonomisi Türkiye'ye sıkıca bağlandı.

* * *

Türkiye'de devlet-tekelci kapitalizmi oluşumu Batı'daki sonuçları doğurmuyor, doğuramaz. Emperyalist ülkeler geçmişte emperyalistleşme yoluyla iç savaşı, kapitalizmin yıkımını önlediler, ama bu sonuç Türkiye için geçerli değildir.

(...)

Olgunlaşmış ama gerçekleşmemiş olan "emperyalistleşerek sorunları çözme" isteği, gerçekleşse de ülkeyi bir alt emperyalist ülke olarak yine karmaşık çelişkiler içine sokacak bir istektir. Türkiye finans-kapitali varlığını sürdürebilmek için asıl olarak ülke içinde sömürüyü aşırı yoğunlaştırmak, bu arada iyice keskinleşen sınıf çelişkilerini de "bastırmak" zorundadır.

(...)

Türkiye'de orta yol geçicidir. Türkiye toplumunun önünde iki yol vardır. Ya halkın aşırı sömürüsünü garanti altına alan faşizm, ya halkın devrimci enerjisini seferber ederek sorunlarını çözecek devrim.

3. Türkiye devriminin karakteri

Kapitalist bir ülke olan Türkiye'nin önündeki *toplumsal devrim* aşaması sosyalizmdir.

Türkiye'de sosyalizmin maddi önkoşulları vardır. Bu önkoşullar en somut anlatımını devletin ekonomideki rolünde ve devlet-tekelci kapitalizminde bulur.

* * *

Türkiye'de *ana düşman* yerli finans oligarşisi ve emperyalizmdir. Türkiye devriminin önündeki adım, halk sınıflarının savaş birliği ile bu düşmanı erkten alaşağı edecek, iktidarın sınıf karakterini değiştirecek *siyasal devrimdir.*

Türkiye'nin somut koşullarında partimizin *ileri demokratik halk devrimi* olarak adlandırdığı siyasal devrim anti-emperyalist, anti-tekelci, anti-faşist, anti-sömürgeci bir devrimdir. İDHD'nin nesnel mantığı toplumsal devrime yolu temizlemek, kesintisiz bir süreç içinde sosyalizme açılmaktır.

* * *

Türkiye'de yaşamın her alanında *demokratikleşme* toplumsal gelişme için kesin bir zorunluluk olmuştur. Ülkemizde anti-feodal çerçeveden çoktan çıkmış olan demokrasi savaşımı artık ancak kapitalizmden sosyalizme geçiş olan bir üst çerçeve içinde verilebilir.

(...)

Kapitalizm, demokratik dönüşümlerle değil, ekonomik-toplumsal devrimle yıkılabilir. Ancak, demokrasi kavgasını başarıyla vermeyen bir işçi sınıfı halkın öncülüğünü kazanıp İDHD'ni gerçekleştiremez. Siyasal devrimin başarılabilmesi, devrimin ardından yeni bir devletin kurulabilmesi halkın çoğunluğunun devrim sürecine ve devlet işlerine aktif katılımını gerektirir.

* * *

İDHD'nin *ilk adımda* gerçekleştireceği dönüşümler programı, kapitalizmin teorik çerçevesini aşmayan ama pratik çerçevesini aşan demokratik bir programdır.

İDHD programı, bu nedenle hâlâ sosyalizm değildir ama işçi sınıfı hegemonyasındaki bir iktidar altında artık kapitalizm de değil, sosyalizme doğru dev bir adımdır. Türkiye'de işçi sınıfı hegemonyasında İDHD ile toplumsal devrim, *tek* bir devrimin iki anıdır.

İDHD iktidarının sınıf karakterini işçi sınıfının bilinci, halk yığınlarına öncülük yeteneği ve örgütlülük düzeyi belirleyecektir.

* * *

Türkiye'de tekeldışı burjuvazi *devrimci değildir,* devrime karşıdır. ...

Türkiye'de tekeldışı burjuvazi *demokrat değildir.* ...

(...)

Türkiye'de tekeldışı burjuvazi *anti-emperyalist değildir.*

(...)

Komünistlerin tekeldışı burjuvaziye karşı taktiğinin *birinci* ve temel yönü onu halk sınıflarından *soyutlamak, ikinci* yönü, onu ana düşman olan tekelci burjuvazi ve emperyalizmden *tarafsızlaştırmak,* ana düşmanla aynı safta durmasını önlemektir.

* * *

Küçük burjuvazi ara sınıftır, sallantılıdır. Burjuva etkilenmelere her zaman açıktır. Doğası gereği ideolojik saldırılardan, siyasal baskılardan etkilenir. Tam ve tutarlı demokratlıktan uzaktır. Ancak tüm burjuva iktidarlar da bu sınıfın ekonomik-demokratik haklarına saldırmakta, hızla mülksüzleşmeye itmektedir. Bu, küçük burjuvazinin devrimci potansiyelini belirler.

(...)

Küçük burjuvazi devrimimizin temel bir sorunudur. İşçi sınıfı küçük burjuvaziyi kendi yanına kazanmadan devrimi gerçekleştiremez. Bunun için, küçük burjuvazinin tekellere ve emperyalizme karşı olan çıkarlarını savunmak, geniş küçük burjuva yığınlar üzerindeki burjuva etkileri kırmak sonuç belirleyici önem taşır.

* * *

Tüm zenginliklerin gerçek yaratıcısı olan işçi sınıfı, Türkiye'de kapitalizmin gelişmesi oranında büyüyen, ayrıca üretimde tuttuğu yer nedeniyle toplumdaki ağırlığı sayısıyla ölçülemez denli büyük olan, kapitalizmin iki temel sınıfından biri, kapitalizmin tek devrimci sınıfıdır.

Tarım işçileri de içinde olmak üzere Türkiye işçi sınıfı devrimin ideolojik, siyasal, örgütsel, askersel öncüsüdür. Ülke koşulları buna olanak vermekte bunu gerektirmektedir.

(...)

Türkiye proletaryası yalnızca kendi çıkarlarını savunarak, dört bir yanında yürüyen haksızlığa, sömürüye, zulme seyirci kalarak tarihsel görevini yerine getiremez. Onun tarihsel gücü, her çeşit baskının, ezginin, sömürünün ardıcıl düşmanı olmaktan gelmektedir. Toplumdaki sömürü odağı olan finans-kapitalin karşısına ancak o ağın tümüyle düşmanı olarak çıkarsa güçlü olabilir. İşçi sınıfının bu can alıcı görevini kavraması ve yerine getirmesi, devrim sürecinde proletarya hegemonyasını kurması anlamına gelir.

* * *

İşçi sınıfının hegemonyayı sağlaması yığınların önüne geçebilmesi için, varolan güçlerin *tutarsızlığını* yığınlara gösterebilmesi, kendisini *ayırabilmesi* gereklidir.

Bağlaşıkların yetersizliğini yığınlara göstererek onların gerçek sınıf kavgasına yönelmelerini sağlama, aynı zamanda devrimi ilerletme sorundur.

Hegemonya ile birlik çelişmez. Tam tersine hegemonyayı gerçekten sağlayacak güç olmadan kalıcı birlikler kurulamaz. İşçi sınıfının başı çekecek güçte olması, başarılı birlik için baş koşuldur.

Güney Afrika Komünist Partisi, ülkede devrimci durum, ulus çapında kriz olduğunu söylüyor ve "özgürlük ve sosyalizm için haydi saldırıya" çağrısını yapıyor. ANC ise halka, ayaklanmaya hazırlık çağrısı yaptı.

Güney Afrika'da ayaklanma hazırlığı var

5.(1.) Kongremizin açıklandığı şu sıralarda, Güney Afrika'dan, o ülkenin işçi sınıfından, komünistlerinden böyle güzel haberler verebilmek ne kadar anlamlıdır. Kongremizin kararlarıyla dile getirdiği şu kararlılığı, Güney Afrika pratik olarak da kanıtlıyor: Dünya devrimi her türlü engeli aşacak, sel olup akacaktır!

Emine Engin

Güney Afrika Birliği kaynıyor. Irkçı rejime karşı, komünistlerin, Afrika Ulusal Kongresi ANC'nin öncülüğünde yükselen savaşımdan pırıl pırıl devrimci dalgalar yayılıyor. Güney Afrika Komünist Partisi, ülkede devrimci durum, ulus çapında kriz olduğunu söylüyor ve "özgürlük ve sosyalizm için haydi saldırıya" çağrısını yapıyor. ANC ise halka, ayaklanmaya hazırlık çağrısı yaptı.

Günün birinde Türkiye'de biz de ayaklanma çağrısı yapacağız. Buna hazırlığın tarihsel bir köşe taşını oluşturan 5.(1.) Kongremizin açıklandığı şu sıralarda, Güney Afrika'dan, o ülkenin işçi sınıfından, komünistlerinden böyle güzel haberler verebilmek ne kadar anlamlıdır. Kongremizin kararlarıyla dile getirdiği şu kararlılığı, Güney Afrika pratik olarak da kanıtlıyor: Dünya devrimi her türlü engeli aşacak, sel olup akacaktır!

Son olaylar

Güney Afrika gerçekte epey süredir kaynıyor. Ama biz son olaylardan başlayalım.

Bundan iki hafta önce, Güney Afrika Sendikalar Birliği'nden Andries Raditsel adlı bir sendikacı, karakolda gözaltındayken gördüğü işkence nedeniyle karakoldan çıkar çıkmaz beyin kanamasından öldü. Raditsela ile aynı gün, bir başka karakolda gözaltına alınan Güney Afrika Öğrenciler Kongresi şube başkanlarından Sipho Mutsi'nin de başına, birkaç gün sonra aynı şey geldi. Son sıralarda ortaya çıktığına göre, Muhammet Ali Razak adlı birisi daha aynı nedenle ölmüş.

Raditsela'nın ölümü duyulur duyulmaz sendikalar olayı sert bir biçimde protesto ettiler. Yeni grev ve gösteriler oldu. Raditsela'nın, daha çok militan bir mitinge benzeyen cenazesine 50.000'e yakın insan katılırken, aynı gün, yani 14 Mayıs'ta bölgede yüz binlerce işçinin katıldığı bir grev uygulaması yapıldı. Sendika grevden önce yayınladığı bildiride, grevde işçilere saldırılırsa, saldırıya uğrayan her işçi için grevin bir gün daha uzatılacağını duyurdu. Bunun üzerine ırkçı rejim hem karakollarda soruşturma açarak, hem de tavrına dikkat ederek geri adım attı.

Bu yıl şubat ayında, gecekonduları yıkılacak ve kendileri başka bir bölgeye sürülecek olan bir kasabanın halkı, Cape Town yakınlarında ayaklanmışlardı. Polis ayaklananlara ateş ederek 18 kişiyi öldürdü, ama halkın savaşımını durduramadı.

Mart 1985'de Sharpville katliamının 25. yıldönümünde, ırkçı rejimi protesto etmek üzere on binler yine sokağa döküldüler. Cape yakınlarındaki Langa'da polis göstericilere yine ateş etti ve 19 kişiyi öldürdü. Bu da ancak öfkeyi arttırdı.

Bu arada her gün bir sürü olay olmaktadır. Gecekondu semtlerinde silahlı kuvvetlerle küçük küçük çatışmalar, beyazların eğlence yerlerine saldırılar, küçük yerel ayaklanmalar sürekli bir hal almıştır. Eylül 1984'den beri 300 kişi çatışmalarda ölmüştür.

Güney Afrika işçi sınıfı, savaşımı yükselttikçe burjuvazinin vermek zorunda kaldığı ödünlere, yumuşatma siyasetine pabuç bırakmıyor. Devrimci çözüm için devrime hazırlanıyor.

Son sıralarda, polis, meteoroloji raporu gibi raporlar hazırlayarak isyan merkezinin nereden nereye kaydığını her an bildirme gereksinimi duymaktadır.

Burjuvazinin sıkıntısı

Güney Afrika Birliği burjuvazisi dünya burjuvazisinin karma, kozmopolit bir takımıdır. Yalnızca ülke içinde değil, uluslararası deneyim birikimine sahiptir. Tüm bu ustalığına rağmen, son sıralarda yönetim, zor durumda kaldığını açıkça belirtmektedir.

Burjuvazi, durum değerlendirmesine ilişkin olarak kendi arasında tartışırken, Güney Afrika yönetimi taktiklerini de, sıkıntılarını da açıklıyor. Botha, reformist taktikler izleyerek devrimci kabarışı yatıştırmak istediğini, ancak bunda büyük sorunlarla karşılaştığını söylüyor. Bir yandan beyazların önemli bir kesimi ödün verilmesine karşı tavır alıyor, öte yandan savaşan halk, ödünlerle dize gelmiyor, rejimin kellesini istiyor.

Botha rejimi, aylardır, siyahlarla pazarlık yürütmek için masaya oturmak istiyor. Temsili bir örgütle oturmazsa, pazarlık amacına ulaşmaz. Tek gerçekten temsili örgüt ise Güney Afrika Komünist Partisi öncülüğünde Afrika Ulusal Kongresi ANC'dir. Bu nedenle, Botha ANC'yi yumuşatma taktiklerine başvurdu.

Ocak ayında Botha, ANC'nin yıllardır tutuklu olan lideri Nelson Mandela'ya şiddete karşı olduğunu söylerse onu serbest bırakacağını bildirdi ve Mandela'dan çok güzel yanıtını aldı: "Benim özgürlüğüm halkımın özgürlük savaşımından ayrı düşünülemez. Halkımın özgürlük savaşı ise şiddet kullanmak zorundadır."

Botha'nın ANC'yi yumuşatmaya çalışırken böyle bir şamar yemesi, bu kez beyazların yani burjuvazinin arasında karışıklık yarattı. Bir kesim hiçbir ödün verilmemesini, bir başka kesim de, daha liberal yöntem uygulanması gerektiğini savunuyorlar. Botha ise, hem şiddet hem reform siyasetini birlikte uyguluyor. Güney Afrika gibi bir yerde, hele bugün, bunun çok kritik olduğundan, reformların da, şiddetin de patlamaya yol açabileceğinden yakınıyor.

Son aylarda, her zamanki şiddet uygulamalarının yanısıra, Güney Afrika yoğun bir reform dönemi yaşadı. Zorla yer değiştirmelere ilişkin olarak, 700.000 insanı ilgilendiren bir karar değiştirildi. Siyah-beyaz evliliğini yasaklayan yasada değişiklik yapıldı. Siyahların siyasal katılımını sağlayan küçük bazı değişmelere gidildi. Ancak tüm dünya burjuvazisinin bir ağızdan yinelediği gibi, bunların hiçbiri Güney Afrika'da devrim "tehlikesini"(!) ortadan kaldırmıyor. Halk savaşçılarının örgütü ANC, ödünlere pabuç bırakmıyor.

ANC ayaklanma hazırlığı yapıyor

Nitekim ANC ayaklanma hazırlıkları yapmaktadır. Yeni yayınladığı çağrıda ANC, halkı, uzun bir genel greve hazır olmaya, orduyu ve polisi gecekondu bölgelerine sokmamak üzere silahlı gençlik birlikleri kurmaya çağırdı. Aynı zamanda yerel halk komiteleri oluşturma, yönetmeye hazırlanma çağrısı yaptı. Ayrıca orduyu bölmenin önemini vurguladı, bu doğrultuda taktikler önerdi.

ANC'nin Siyasal-Askeri Konseyi PMC'nin önde gelen bir lideri, Lusanka'da kendisiyle yapılan bir röportajda, uzun yıllardır duyamadığımız, çok güzel şeyler söylemiş:

"İnanıyoruz ki, devrimci ögelerin çok seyrek bir araya gelebilecek bir bileşimi gözlerimizin önünde olgunlaşıyor. Kurtuluşçu güçler bu önemli anı yakalayıp, buna dayanarak ilerlerse, halk erki ufku artık bir rüya değil, görüş mesafemiz içindedir."

Sözlerine, "üç öge olmadan bir toplum değiştirilemez" diye devam eden bu yoldaş, üç ögeyi de şöyle sıralamış:

"Birincisi, derin, belki de tarihinde en derin bir ekonomik ve siyasal bunalım içinde olan bir rejim ve egemen sınıf vardır. İkincisi, halk arasında, reform değil devrimci çözüm isteği vardır ve halk bunu göstermektedir. Bunu gerçekleştirmek için canlarını feda etmeye hazır olduklarını gösteriyorlar ve bu dönüşüm için gerçekçi bir temel oluşturuyor. Üçüncüsü, savaşımı zafere götürmede rehberlik edecek ve örgütlü bir yığın desteğine sahip bir hareket vardır."

Dünyada, komünistlerin etkin olduğu bir örgüt açıkça devrimci durumdan, ayaklanmadan söz ediyor! Aynı yoldaş, durumun çok büyük bir hızla değişmekte olduğunu, "ayaklanma ortamının" oluştuğunu söylüyor. Biz, diyor, uzun halk savaşı yöntemi izliyorduk, ama "biliyoruz ki tarih bazen hoş bir biçimde, kalıplardan, reçetelerden ayrılır." Ve ekliyor:

"Güney Afrika'daki düzeni, oluşan ayaklanma ögelerini geliştirerek yıkma olasılığı, hiçbir zaman bugünkü kadar fazla olmadı."

Daha sonra aynı yoldaş, orduyu ve polisi bölme konusundaki taktiklere değiniyor, hem de çok güzel, tam bildiğimiz gibi değiniyor. Kendisine son olarak, "hazır mısınız?" sorusu soruluyor. Buna yanıt da çok çok güzel: "Bir devrimci hareket hiç tam olarak hazır olabilir mi?" Yani Leninizmin, bildiğimiz ve doymayı özlediğimiz mantığı: Hazırlık savaşta belli olur!

Güney Afrika'nın komünistlerini, ANC'nin tüm savaşçılarını yürekten, büyük bir kıvançla ve bu yolda giderlerse zaferlerine büyük bir inançla selamlıyoruz. Siz Afrika'nın o ucundan başlayın, biz de Türkiye'den arka çıkalım! Yaşasın Güney Afrika'da ayaklanma!

Hâlâ faşizm var demek için artık özel çaba gerek

Feride Çelik

Faşizmin çözülüp gitmiş olduğunu anlamak için, artık uzun teorik çalışmalar yapmaya pek gerek kalmadı. Gazetelere, hergün bir yenisi yayına başlayan dergilere şöyle bir göz atmak, sokaktaki konuşmalara kulak vermek bile herşeyi anlamaya yetiyor. Yani artık faşizmin çözüldüğünü anlamak için değil, sollarımızın yaptığı gibi "anlamamakta direnmek" için çaba harcamak gerekiyor.

Son günlerde toplanan DYP gibi gerici, sağ bir partinin kongresi bile faşizmin çoktan çözülmüş, otoriter eğilimli rejimin de hızla çözülmekte olduğunu gösteren bir örnek oldu.

Faşizmin Çözülüşü'nde yoldaşımız "cunta getirmek zorunda kaldığı anayasayı çiğnemeye niyetlidir" demişti. Bugün Türkiye'de anayasanın, yasaların çiğnenmesi artık "niyet" sınırlarını aşmış durumdadır. Bunun çok güzel bir örneği DYP Kongresi sırasında 2969 sayılı siyaset yasağının başına gelenlerdir. Yasak "kanun kitaplarında" henüz olduğu gibi duruyor ama uygulamada artık kocaman bir delik açılmış durumdadır. Cindoruk DYP başkanlığına seçildikten sonra yaptığı açıklamada, siyaset yasağının artık uygulanamaz hale geldiğini söyledi ve şöyle dedi: "Bu yasanın sebepsiz kaldığına inanıyorum." Cindoruk ayrıca anayasada değişiklik yapılması gerektiğini de belirtti.

DYP Kongresi'nin içi bir alemdi. "Muhteşem Süleyman", "Demirel nerede biz orada" belgileri kongre boyunca salonu çınlattı. Çok ilginç başka birşey de, sözleri "Zam zam kurşunu" diye çevrilmiş bıçımıyle yasaklanmış moda türkü "Dom dom kurşunu"nun DYP Kongresi'nde "Gel gel Demirel gel" şeklinde söylenmesi oldu. *(Milliyet,* 16 Mayıs 1985)

Kongrede son anda adaylıktan çekilip, Demirel'in isteğine boyun eğen Avcı'ya bir teşekkür ifadesi olarak "Cumhurbaşkanımız" diye tezahürat yapıldı. Faşizm koşullarında ne Evren buna izin verirdi, ne de DYP'liler buna başvururdu.

Evren'i eleştiren yazılar da basında yer alır oldu. Teoman Erel 3 Mayıs tarihli *Milliyet*'teki "Gökova Çankaya katında" başlıklı yazısında, Evren'in santral konusundaki tutumunu açıkça eleştirdi. Hem de "cumhurbaşkanımız, zat-ı aliniz" diye inceden alay ederek.

Evren özene bezene yaptıkları yasaların her gün bir yerinden delinmeye başladığını anlamış olacak ki, "yasalar halkın isteklerine göre değiştirilir" dedi. Evren'in bu sözleri, ne kadar ilginçtir, *1 Mayıs* tarihli gazetelerde yer aldı. Ne diyelim, "malum olurmuş"!

Sendikal alanda da faşizmin çözüldüğünü açıkça ortaya koyan birçok gelişme gözleniyor. Faşist cunta tarafından yasaklanmış sendika dergileri birer birer yeniden çıkmaya başlıyorlar. Bunlardan biri olan *Petrol-İş* dergisinde, bir işyeri temsilcisi işçi hakları konusunda şöyle diyor:

"Son birkaç yıldır yasalarda, tüzüklerde, yönetmeliklerde yer almış kazanılmış birçok hakkımızın ya tamamen ortadan kaldırıldığını ya da iyice budandığını üzülerek izledik. Uğrunda bunca mücadele verilen haklar göz göre göre gitti.

"Evet, eleştirme olanağını bile ancak 4 yl sonra bulabildiğimiz bu uygulamalarla Türk-İş'in mahzun bakışları arasında eriyip giden birçok haklarımız, birkaç demeçten başka bir tepki görmedi.

"(...)

"Türk-İş'i uyarmalı ve mücadeleye etkinlik vermesini sağlamalıyız.

"Daha iyi günler birlikte ve zorlu mücadelelerle kazanılacaktır." *(Petrol-İş,* Şubat sayısı)

Domsan grevcileri karlar altında grev gözcülüğü yapıyor. Grev çadırını bile yasaklayan yasaların, ayaklar altında çiğnenmekten başka bir kaderi yoktur.

Türk-İş'in Bursa toplantısı öncesinde, Türk-İş'e bağlı sendika yöneticilerinden 17'si, Türk-İş yöneticilerine başvurarak mitingler düzenlenmesini istediler. Ve tabanın mitingler yapılması için kendilerini zorladığını bildirdiler. Türk-İş, miting yerine kapalı salon toplantısı düzenledi. Ama yakında miting de düzenlemek zorunda kalacaktır.

Sendika dergilerinde, iş yasalarına karşı açık bir muhalefet gözleniyor. Yasa tüm yönleriyle eleştiriliyor ve somut istemler öne sürülüyor. Örneğin yetkili sendikanın belirlenmesi konusunda yasanın getirdiği antidemokratik yola karşı referandum istemi yükseltiliyor.

Cunta döneminde hazırlanan yasalar, kurallar toplumun bedenine öylesine dar geliyor ki, elbise her yerinden sökülmeye, yırtılmaya başladı. Hâlâ faşizm var demek için artık özel çaba gerek!

Haydi dalga dalga Türk-İş'e

Aliye P. Atılgan

"Eylem kararıydı", "danışma toplantısıydı" derken, Türk-İş'in ilk kapalı salon toplantısı 12 Mayıs günü Bursa'da yapıldı. Binlerce işçinin, işyeri temsilcisinin katıldığı toplantıda yaptığı konuşmada Şevket Yılmaz, "bugün Bursa'dayız yarın başka ilimizde olacağız" dedi. Toplantıdan sonra gazetecilere yaptığı açıklamada ise "toplantıların sesleri çıktığı sürece devam edeceğini" ancak "ikinci bir karara kadar miting yapmayacaklarını" söyledi.

Toplantı, herşeyiyle koca bir çelişkiyi yansıtıyordu. Bir tarafta Türk-İş tabanının işçi sınıfına dayatılan baskı, yasak, açlık siyasetine dur diyecek eylemlere çıkma istemi, öte yanda tabanın baskısıyla "sol"a kayar gözükmeye çalışan ama bunu yaparken sarılığı, sapsarılığı iyice açığa çıkan Türk-İş yönetimi.

Bir kere toplantının yalnızca yapılmış olması ve yeni toplantıların yapılacağının açıklanması bile başlıbaşına Türk-İş yönetimini terleten güçlü bir "taban baskısının" varlığına işarettir. Sonra, işçi düşmanı yasalar peşpeşe çıkarılırken kılını bile kıpırdatmayıp üstelik hükümete bakan veren Türk-İş yönetimi bugün "yasalar değiştirilsin" diye ortalığa dökülmüş durumdadır. Bu, kırk yıllık kurtların kuzu oluvermesini değil yığınların bıçak gibi keskinleşen öfkesinin yarattığı basıncı gösteriyor.

Bugün Türkiye'de hâlâ faşizm vardır diye diretenler bu "tez"lerine gerekçe olarak Türkiye'de yığın eylemlerinin olmayışını gösteriyorlarmış. Bir kere bugün Türkiye'de yığın eylemi yok demek artık bayatlamış bir fikirdir. Gazetelere şöyle bir göz atmak bile, belki devrimci durum günlerindeki gibi açık, yığınsal değil, ama küçük küçük, yerel düzeyde bir sürü eylemin olduğunu görmeye yeterlidir. Bu küçük ama pıtırak gibi biten eylemler, koca bir aysbergin su yüzüne çıkmış parçalarıdır.

Geçtiğimiz günlerde *Cumhuriyet* gazetesinde şöyle bir manşet vardı: "Ücretliye artık IMF bile acıyor"! Haberde şimdiye kadar ücretlerin baskı altında tutulmasını öneren IMF temsilcilerinin, Ankara'daki son temaslar sırasında sık sık, "ücretler üzerindeki baskının sosyal bir çalkantıya yol açabileceğini" vurguladıklarını belirtiliyor.

IMF, kuşkusuz *Cumhuriyet*'in yazdığı gibi "ücretliye acımış" değildir. Ama bizim küçük burjuva sollarımızın bir türlü göremediği gerçeği, IMF çoktan kavramıştır. Faşizmi çözülüp gitmek zorunda bırakan devrimci birikimin, gerici, otoriter eğilimli rejimi de ufalamaya başladığını, böyle bir siyasal ortamda halkın öfkesinin her an sel olup akabileceği gerçeğini görebilmek için herhalde artık ya komünist, ileri işçi ya da burjuva olmak gerekiyor!

Türk-İş toplantısına dönersek, toplantı başka yanlarıyla da Türk-İş yönetiminin sarılığını, geriliğini yansıtıyordu. Örneğin toplantının başbelgisi(!) "En büyük Türk-İş"ti. Sonra Şevket Yılmaz'ın yaptığı konuşma gaspedilen bazı işçi hakları konusunda hükümeti işçilere şikayet etmekten öteye gitmedi. Konuşmasının sonunda "eylem" kararının içini nasıl doldurmaya çalışacaklarını da bir güzel itiraf etti:

"Bugün Bursa'da, yarın başka ilimizde olacağız. Yapılmakta olan haksızlıkları, işçilerin kazanılmış haklarını hedef alan planları tek tek *anlatacağız.* Doğruyu *söylemeye devam edeceğiz.*" *(Cumhuriyet,* 13 Mayıs 1985) (abç)

Türkiye'nin bugünkü ortamında yalnızca "dert anlatma" düzeyinde giden işçi toplantılarının bile, nesnel olarak olumlu işlev taşıyabileceği açıktır. Ama ortamın ve işçi sınıfının asıl istediği, "dert anlatma" toplantıları değil, dertleri ortadan kaldırmaya yönelik "eylemler"dir. Yılmaz konuşmasında hükümete veryansın etti, işçi haklarının yılmaz savunucusu kesildi. Bugün ona ve onun gibilere söylenmesi gereken şudur: "Söz yetmez. Kendini işçi haklarını savunur gibi gösterebilmek için bile bugün Anayasa'ya, yasalara, iktidara karşı açık, yığınsal eylemler düzenlemen gerek."

Bugün Türkiye'de işçi sınıfının karşı karşıya bulunduğu sorunlar o kadar derin ve çok, bu sorunların çözümü için kullanılabilecek "yasal", "düzene saygılı" yollar o kadar tıkalıdır ki, bırakalım kızılı, sarı bir sendikacı olabilmek için bile "düzene", "yasalar"a karşı çıkmak gerekir.

Şideler, Yılmazlar işçi sınıfına karşı çok suç işlediler. Hâlâ da işliyorlar. Bugün sarı Türk-İş yönetimini devirmek, işçi sınıfından başka kimsenin malı olmayan Türk-İş'i sınıfa layık bir yönetime kavuşturabilmek için canla başla çalışmak çok önemli bir görevdir. Ve Türk-İş yönetiminin sarılığını, işçi düşmanı yüzünü işçilere gösterebilmenin olanakları dünden daha fazladır. Öte yandan Türk-İş yönetimini, sarı sendikacı görünebilmek için bile bugün yaptıklarından çok fazlasını yapmaya itmek de olanaklı ve yararlıdır.

Şu günlerde, menşevikler ve sosyal demokrasinin DİSK'i yeniden kurma yönündeki çabaları yoğunlaştı. Bugün yalnızca Türk-İş yönetiminin sınıf savaşına verdiği zararları görerek, bu koca örgüte sırt dönüp ayrı bir örgütlenmeye gitmek, işçi sınıfının çıkarları açısından en az Türk-İş yönetiminin verdiği zarar kadar zararlı olacaktır.

Sınıf savaşımının hızlanacağı günlerin ufukta göründüğü başladığı bu döneme, kapitalistler kendi sendikal örgütlülüklerini daha da merkezileştirerek girdiler. Bunun açık bir örneği TİSK ilkeleridir. Bu durum Türkiye işçi sınıfının merkezi sendikal örgüt gereksinimini daha da arttırmaktadır.

Bugün DİSK'i kurmak, ileri işçileri, görece olarak daha geri bir konumda olan Türk-İş tabanından yeniden koparmak anlamına gelecektir. Sınıf savaşımında pişmiş ileri işçilerin, DISK'li işçilerin dalga dalga Türk-İş'e yayılmaları, devrimci kavga geleneklerini oraya taşımaları hem işçi sınıfının tek sendikal örgütte toplanması yolunda büyük bir adım olacak, hem de Türk-İş'in başını tutmuş sarı, gangster sendikacılığın tarihin çöplüğüne gömülebilmesinin olanakları kat kat fazlalaşacaktır.

İşçi sınıfının şanlı 1 Mayıs gösterileri, yalnızca anısıyla bile burjuvaziyi titretiyor.

Kızıl 1 Mayıslar uzak değildir

Merhaba Yoldaşlar,
Mektubuma dünya işçi sınıfının mücadele bayramını kutlayarak başlamak istiyorum. Türkiye işçi sınıfının 1 Mayıs'ı yeniden alanlarda, yığınsal olarak kutlayacağı günlerin çok uzak olmadığına inanıyorum.

Bu nedenle burjuvazinin korkuları depreşti. Geçtiğimiz haftalarda Türkiye'nin birçok yerinde olduğu gibi Ankara'da da çok sıkı bir denetim vardı. Tüm kentte sivil ve resmi polisler, askerler her an saldırıya hazır bir durumda bekliyorlardı. Üniversitelerde de çok sıkı bir denetim vardı.

Birkaç gün önce, ODTÜ'de pankart asıldığı ileri sürülerek yurtlarda arama yapılmış. Pankartı hiç kimse görmemiş. Herkesin inancına göre, her zaman uydurulan yalan bir kez daha uyduruldu. Bu, öğrenciler üzerindeki baskıyı arttırmak için kullandıkları bir yöntem. Ama artık etkisini yitirdi. Giriş ve çıkışlarda yapılan aramalar, jandarmaların okul içinde sürekli devriye gezmesi, eylemleri engellemeye yetmiyor.

Geçen hafta, belediye ve halk otobüslerinden "kuşlar" fırlatılmış. Bütün kent ayağa kaldırıldığı halde yapanlar yakalanamamış. Bu arada birçok öğrenci evine baskınlar düzenlenmiş. Rasgele seçilen insanların bir kısmı karakola, bir kısmı da emniyete götürülerek bunlara işkence yapılmış. Herkes bu baskılara karşı söylenip duruyordu.

Ara dönemin hızlı akışı sürüyor. Doğru Yol içinde hızlanan kavgalar, neredeyse hergün yenilenen rüşvet olaylarını hükümetin bastırmaya çalışması, papaz vaadleriyle yığın tabanı toparlamaya çalışan DSP olayı, burjuvazinin iyice bulanıklaşan ortamı toparlama çalışmalarının bazı göstergeleridir. Ancak artık çabaları yığınları susturmaya yetmiyor. Herkesin konuştuğu bir konu var: Pahalılık ve bunun nereye kadar gideceği!

Özellikle sigaraya, şekere yapılan zamlara gösterilen tepki yığınsal patlamaların çok da uzak olmadığını gösteriyor. Burjuva basın bile geniş yığınlar için sorunun artık açlık noktasına geldiğini itiraf etmek zorunda kalıyor. Hükümetin ise bu konuda yaptığı tek bir açıklama var: "Zamların hiçbiri keyfi değil, yapmak zorundayız." Burjuvaziye diyeceğimiz şu: "Biz de bu düzeni yıkmak zorundayız".

1 Mayısları kutlamak proletaryanın devrimci geleneğinin bir parçası olduğuna ve eylemlerin başlaması da pek uzak olmadığına göre, bundan sonraki 1 Mayısları daha başka kutlayacağız.

Yıldız Cansoy, Ankara

1 Mayıs'ta savaşım günlerinin sinyalleri vardı

Yoldaşlar,
Bu kez de 1 Mayıs'ı, burjuvazinin saldırılarını sürdürdüğü bir ortamda geçirdik. Ama, işçi sınıfının alanlara toplanmadığı, yığınsal bir eylemin örgütlenmediği bu 1 Mayıs bile herşeyi açık etmeye yetti. Havada, bildiğimiz eski savaşım günlerinin sinyalleri vardı.

Bir süredir Ankara'da ordu ve polis kuvvetleri eliyle halk üzerinde terör estiriliyor. Birkaç belediye otobüsünden yapılan kuşlama neden gösterilerek tüm otobüslerin içindeki insanlar toplanıyor ve saatlerce bekletildikten sonra sorguya çekiliyor. Akşam saatlerinden sonra bazı semtlere giden belediye otobüslerinden öğrenci olanlar ayrımsız indiriliyor ve karakollara götürülüyor. Üniversitelerde öğrencilerin üstü didik didik aranıyor.

Burjuvazi durduğu yerde kendine iş çıkarmıyor, boşuna korkmuyor. O sınıf savaşımının gidebileceği noktayı şimdiden görüyor. Ara dönemin çıkmazını hissediyor. Açıkça belli ki, burjuvazi sol hareketin göremediğini görmüş, sınıf savaşımının gereklerini kavramış durumdadır.

Ara dönemdeki nesnel ortam tahmin edilenden de daha hızlı bir süreçte gelişiyor. Ve bizler Türkiye'de bir kez daha "öznel öge nesnel ortamın gerisindeydi" demek istemiyorsak, örgütümüzü geliştirmeye, güçlendirmeye ve yığınsallaştırmaya var gücümüzle devam etmeliyiz.

Kemal Çağlar, Ankara

"N yapmalı" sorusunu d vrimle yanıtlayacağız

Türkiye kapitalizmi bugün emperyalistleşme isteği ve emperyalistleşememenin sancılarıyla kıvranıyor. Üstelik faşizm döneminde iyice biriken halkın öfke ve kini, büyük toplumsal basınç, faşizmi çözülmeye götürdü. Bugün yaşadığımız ara dönemin özelliklerini özümsemek, yığınlara ulaşmak çok önemlidir. Dönem, hem olanaklar hem de güçlüklerle dolu bir dönemdir. Ara dönemde emekçi yığınlara ve partimize büyük görevler düşüyor. Halkta biriken kin ve öfke, bilinçli ve ileri unsurların biriktirdiği deneyim, partimizin yığınları kazanma savaşında tutulacak önemli halkalardır. Yığınlarla kaynaşmak, onların güncel, nesnel sorunlarından yola çıkarak savaşımın yükselmesine yardımcı olmak, bu savaşımı devrim için savaşıma bağlamak görevimizdir.

Aslında yığınlar bizden uzak değildir. Yeter ki biz onları anlayabilelim, onlara doğru yaklaşabilelim. Ara dönemin, olanakları arttırdığını belirtirken, sorumluluklarımızın da arttığını bilelim. Yığınları kazanmak, onları doğru bilinçle donatmak, devrime hazırlamak, sosyalizmin gerekliliğini yığınlara kavratmak. Bu görevleri yerine getirirken, oportünizmle savaşın burjuvaziye karşı savaştan ayrılmadığını yaşam içinde daha iyi öğreniyoruz.

Oportünizmin doğal işlevi, proletaryayı gerçek özbenliğinden uzaklaştırmaktır. Sınıf savaşımını pasifize etmek, proletaryayı burjuvaziyle uzlaştırmaktır. Tam da bu nedenle komünist partisi için oportünizmle savaş burjuvaziyle savaştan ayrılmaz.

Yığınları kazanmak, doğru devrimci ideolojiyle onlara ulaşabilmekle, ortamın olanaklarını değerlendirebilmekle bağlıdır. Bu görevin yerine getirilmesinde girişim ve partinin merkeziyetçiliği birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. "... Girişim ve merkezi disiplin arasında uyum sağlamada tek anahtar komünist bilincimizdir."

Türkiye'nin yazgısı devrimdir. Yığınların isyanı önlenemez. Sistemin faşizmden medet umması ve daha sonra yığınların basıncına dayanamayarak çözülmesi, kapitalist sistemin çürümüşlüğünü gösteriyor. Burjuvazi artık can çekişen bir hastadır. Marksizm-Leninizmle silahlanmış savaşkan bir komünist partisi öncülüğünde bu can çekişen hastanın yaşamına son vermek, "ne yapmalı" sorusunu devrimle yanıtlamak, işçi sınıfının tarihin savaş çağrısına vereceği en iyi yanıt olacaktır.

Y. Emre, Ankara

5 KONGRE

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbın!

5.(1.) Kongre'nin yolunda komünist partisiyle silahlan!
Yıl:11, Sayı:283, 27 Mayıs 1985

AÇIKLAMA

Türkiye Komünist Partisi'nin 5.(1.) Kongresi toplandı. Kongre, yoldaşlarımıza ve işçi sınıfına kutlu olsun.

Kongremiz, 4. Kongre'den yarım yüzyıl sonra toplandı. Türkiye Komünist Partisi'nin tüm komünist birikimini, son dönemde Marksizm-Leninizmin tek tutarlı ve gerçek savunucusu *İşçinin Sesi*'nin yaşadığı komünist deneyimle, yeni bir örgütsel yapı içinde ördü. Bu nedenle Türkiye Komünist Partisi'nin 5. Kongresi, Türkiye Komünist Partisi-*İşçinin Sesi*'nin 1. Kongresi'dir.

Kongremiz, burjuvaziye ve oportünizme karşı yıllarca süren teorik, siyasal ve örgütsel savaşımın başarılı sonuçlarını sergiledi. 16 parti örgütünün katıldığı, katılımın 2. Konferans'ın iki katı olduğu Kongre'de, hapisten çıkmış yoldaşlarımız da aramızdaydı.

Kongremiz, partinin kollektif emek ve deneyiminin ürünü olan parti program ve tüzüğünü oybirliğiyle onayladı. Türkiye komünist hareketi böylece Marksist-Leninist bir programa, ülkemiz ortamının, sınıf savaşımının bugünkü aşamasının istemlerine yanıt veren bir tüzüğe kavuştu.

Program, tüzük ve alınan çeşitli kararların hazırlanması, tartışılması ve onaylanması açısından en geniş demokratik ilkelerin uygulandığı kongremiz, aynı zamanda demir disiplinli, merkeziyetçi bir örgütlenmenin gerekliliğini önemle vurguladı. Kongre, partimizin kollektif bilinç ve disiplininin yüksekliğini gösteren örnek bir komünist parti forumu oldu. Kongremiz, *İşçinin Sesi* hareketinin kurucusu ve önderi Veli Dursun yoldaşımızı oybirliğiyle partimizin genel sekreterliğine getirdi ve merkez komitesini seçti.

Kongremiz, Türkiye'nin koyu bir gericilik döneminin karanlıklarından sıyrıldığı, işçi sınıfının eskisinden çok daha deneyimli bir sınıf olarak yeni ve güçlü savaşlara hazırlandığı bir dönemde toplanarak, partimizi savaşımın ön saflarında çarpışmaya hazırladı. İşçi sınıfını, eksikliğini şiddetle duyduğu güçlü bir komünist partisiyle donatma doğrultusunda önemli adım attı.

Şimdi görev, program ve tüzük doğrultusunda, kongrenin önümüze koyduğu hedefleri gerçekleştirmek, burjuvazi ve oportünizmi kahrederek devrimin zaferine yolu açmaktır.

Türkiye Komünist Partisi—İşçinin Sesi
Merkez Komitesi

TKP EK ÜB G nel S kreteri Veli Dursun Y ldaş'ın kongreyi açış konuşması

Tüm delege yoldaşlarımı Eşgüdüm Komitesi adına selamlarım. Sizleri önce devrim şehitlerimiz anısına 3 dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum.

(3 dakikalık saygı duruşu yapıldı.)

Yoldaşlar sözümüzde durduk. Baştan beri parti olarak davrandık, gerçek bir parti olmayı amaçladık. Bugün kongremizi yapıyoruz. Çok şeyler çekildi, çok şeyler görüldü, ama hiçbir özveri boşa gitmedi ve bugün hapisten gelen yoldaşlarımızla beraber buradayız. Bunun için üstün bir özveriyle çalışan teknik büromuzu özel olarak kutlarız. Şimdi sizleri son kez eskı parti marşımızı söylemeye davet ediyorum.

(Hep birlikte TKP Marşı söylendi.)

Yoldaşlar, siyasal olaylar genel olarak karmaşık ve kafa karıştırıcı gözükür. Oysa siyasal ortam bir zincire benzetilebilir. Tüm zincire hakim olabilmek için rastgele bir halkayı değil, ana halkayı yakalamak gerekir.

1980 Konferansı sırasında ana halka devrimci durumu anlamak, ona göre örgütlenmekti. 1981'deki İkinci Konferans sırasında ana halka faşizmi anlamak, ona göre çalışmaktı. 1985 Kongre'de ana halka, faşizmin ortadan kalkışını ve ara dönemi anlamak, ona göre örgütlenmek, yeni görevleri belirlemektir. Kongremizin de başta gelen görevi bu ana halkayı yakalamaktır.

Türkiye'nin bir tek şeye gereksinimi var. Savaşkan bir komünist partisi. Kongremiz bu temel belgi altında toplanıyor: Türkiye'nin gereksinimi parti!

Yoldaşlar, tüm devrimci hareketin gözleri üzerimizde, dikkatle izliyorlar. Zaman geçirmeden çalışmaya başlayalım.

Kimlik K misyonu Raporu

1981-1984 yılları arasında, tüzüğün 18. ve 23. maddeleri uyarınca yapılan il kongrelerinde toplam 37 delege seçildi. Bu delegelerden %23'ü ayrıldı, %18'i partiden ihraç edildi, %59'u bugün kongremize katılıyorlar.

İl kongrelerinin, delegeliklerin boşalması durumunda ÜB'ye atama yapma yetkisi vermeleri ve bu kararın 11 Eylül 1984 tarihli EK toplantısında onaylanması üzerine ÜB, ayrılma ve ihraç nedeniyle boşalan delegelikleri doldurmuştur. Buna göre kongremizdeki delege bileşimi şöyledir:

34 seçimli delege ve EK'nın il kongrelerinden delege olarak gelmeyen, tüzüğün 23. maddesi uyarınca oy hakkı olan 7 üyesiyle birlikte kongrenin oy hakkına sahip delege sayısı toplam 41'dir. Kongreye, tüzüğün 24. maddesi uyarınca oy hakkı olmayan 10 çağrılı delege katılmaktadır. Kongreye katılan toplam delege sayısı 51'dir. Buna göre toplam delegelerin (51), %67'sini seçimli delegeler, %14'ünü EK üyesi olarak katılan delegeler, %19'unu çağrılı delegeler oluşturmaktadır.

Kongremiz, parti çoğunluğunu temsil eden il komitelerinin delege yollayarak katılması esasına ve yapılan il kongrelerinin kararlarına uygun olarak toplanmıştır. Kongremiz tüzükle uyumludur.

* * *

Delegeler arasında 12 Eylül'den sonra hapse girmiş yoldaşların oranı %34'tür. Kongrenin konferanslara katılanlar açısından durumu ise şöyledir: I. Konferans'a katılanların %66'sı II. Konferans'a da katılmışlardı. I. Konferans'a katılanların %50'si kongreye de katılıyorlar. II. Konferans'a katılanların %60'ı kongreye katılıyorlar.

I. Konferans'taki kadın oranı %8, II. Konferans'taki kadın oranı %9'du. Kongredeki kadın oranı ise %31'dir.

II. Konferans'taki delege sayısı I. Konferans'a göre %92 artmıştı. Kongre delege sayısı ise I. Konferans'a göre %293, II. Konferans'a göre %122'lik bir artış göstermiştir.

Kongreye katılan komitelerin durumu ise şöyledir: I. Konferans'a 1 komite, II. Konferans'a 7 komite katılmıştı. Kongreye ise 16 komite katılıyor. Bu komitelerin 12'si seçimli delegelerle, 4'ü çağrılı delegelerle temsil ediliyor.

Kongremize başarılar dileriz.

Kongr istatistikleri

Delege sayısı

Katılan delege sayısı: 51

	Yüzde (%)	Kişi
Kadın:	31.3	16
Erkek	68.7	35

Parti üyeliği

Giriş tarihi	Yıl	Sayı	Yüzde
1968	17	1	1.96
1970	15	1	1.96
1971	14	2	3.92
1973	12	1	1.96
1974	11	2	3.92
1975	10	1	1.96
1976	9	7	13.72
1977	8	11	21.56
1978	7	9	17.64
1979	6	6	11.76
1980	5	6	11.76
1981	4	2	3.92
1982	3	1	1.96
1984	1	1	1.96

Ortalama parti üyeliği süresi: 8 (7.76) yıl.
En yeni parti üyesi: 1 yıl — 1 kişi
En eski parti üyesi: 17 yıl — 1 kişi.

10 yıl ve daha yukarısı 8 kişi %15.7.
5 yıl ve daha yukarısı 47 kişi %92.1.
5 yıldan az 4 kişi %7.84.

Kadın delegelerin parti üyelik süresi ortalaması: 7 yıl (6.62)
Erkek delegelerin parti üyelik süresi ortalaması: 8 yıl (8.28)

Meslek

	Kişi	Yüzde
İşçi-teknisyen	9	17.65
Öğretmen	4	7.84
Gazeteci	5	9.80
Öğrenci	2	3.92
Mimar-mühendis vb.	12	23.53
İktisatçı-sosyolog vb.	7	13.73
Tiyatrocu	1	1.96
Çeşitli işler	8	15.69
Çalışmayan-işsiz	3	5.88
	51	100.00

Tutuklanmalar

Delegelerin %43.1'i, kadınların %37.5'i, erkeklerin %45.7'si tutuklanma geçirmiş.

Tüm delegeler için ortalama tutukluluk süresi: 6 ay.

Tutuklananlar içinde: 1 ve daha fazla yıl hapiste kalanlar: %36.4. En uzun süre 49 ay.

Bir defadan fazla tutuklananlar: %32

Kadın delegelerin ortalama tutukluluk süresi: 10.7 ay. Erkek delegelerin ortalama tutukluluk süresi: 15 ay.

Polisçe aranan delegelerin oranı %27.5'tir.

Başka örgütlerde çalışmış olan delegeler

Delegelerin %29.4'ü daha önce başka bir hareket içinde bulunmuşlar. Bunlardan %60'ı yönetici düzeyde görev yapmış. (Tüm delegelerin %17.7'si.)

TİP: 5
TSİP: 4
CHP: 2
Dev-Yol: 3
Partizan: 1
Kurtuluş: 1
Kanada KP: 1
AKEL: 1

Yaş

Doğum Tarihi	Yaşı	Sayı	Yüzde
1939	46	1	1.96
1942	43	2	3.92
1943	42	1	1.96
1945	40	2	3.92
1947	38	4	7.84
1948	37	2	3.92
1949	36	1	1.96
1951	34	3	5.88
1952	33	5	9.80
1953	32	4	7.84
1954	31	4	7.84
1955	30	2	3.92
1956	29	5	9.80
1957	28	3	5.88
1958	27	6	11.76
1959	26	1	1.96
1960	25	1	1.96
1961	24	2	3.92
1963	23	1	1.96
1964	22	1	1.96
Toplam			100.00

Yaş ortalaması: 32
En yaşlı: 46 (1 kişi)
En genç: 22 (1 kişi)
24 yaşından genç olan 4 kişi %7.8.
25-35 arası 34 kişi %66.7.
35 yaşından fazla olan 13 kişi %25.5.

Medeni durumu

	Yüzde	Kişi
Evli:	74.5	38
Bekar:	25.5	13

Eğitim düzeyi

	Yüzde
Yüksek okul mezunu	52.9
Lise mezunu	41.2
İlkokul mezunu	5.9
En az bir yabancı dil bilenler	90.2
Yabancı dil bilmeyenler	9.8
Üniversite mezunu	
kadın delege	37.5*
erkek delege	60.0*
Lise mezunu kadın delege	62.5*
erkek delege	34.1*
İlkokul mezunu	
kadın delege	—
erkek delege	5.9*

(* Yüzdeler, toplam kadın ve toplam erkek delegelere göre oranlanmıştır.)

	Kişi	Yüzde
Dil bilmeyen	5	9.8
1 dil bilen	33	64.7
2 dil bilen	10	19.6
3 dil bilen	3	5.9
	51	100

Bilinen diller	Bilen	Az bilen
İngilizce	34	3
Almanca	6	1
Fransızca	7	3
Arapça	3	—
Rusça	2	—
Ermenice	1	—
Türkçe	50	1
Çeşitli	2	2

Not: Kongre İstatistiklerindeki yüzdelerin küsurları yuvarlanarak verilmiştir.

TKP-*İşçinin Sesi* 5.(1.) Kongresi'ne sunulan Eşgüdüm Komitesi Raporu'nu kısaltarak yayınlıyoruz.

TKP-İşçinin Sesi Eşgüdüm Komitesi Raporu

Giriş

Türkiye Komünist Partisi'nin 1. Kongre'si, 1920'de Bakü'de toplandı. 1. Kongre partinin ilk program ve tüzüğünü onayladı, Merkez Komitesi'ni seçti.

28-29 Ocak 1921'de TKP Başkanı Mustafa Suphi ve Genel Sekreteri Ethem Nejat yoldaşları da içeren 15 yönetici yoldaş, burjuvazi tarafından tuzağa düşürülerek Karadeniz'de öldürüldü. Bunun hemen ardından Kemalist hükümet Ankara ve Eskişehir yöresinde çalışan ve aralarında yönetici yoldaşların da bulunduğu çok sayıda komünisti tutukladı. Böylece TKP daha kuruluşundan 6 ay geçmeden ağır kayıplar verdi.

Bu saldırılar partiyi yok edemedi. 15 Ağustos 1922'de Ankara'da 2. Kongre toplandı. Genel sekreterliğe Salih Hacıoğlu yoldaş getirildi. 2. Kongre'ye İstanbul örgütleri katılmadı.

2. Kongre sonrasında 30 Ağustos zaferini kazanan Kemalist hükümet 12 Eylül 1922'de TKP'yi yasadışı ilan etti. Böylece bugüne kadar değişmeden süregelen illegalite dönemi başladı.

TKP'nin 3. Kongre'si 1925 yılında İstanbul'da Akaretler'de toplandı ve parti yönetiminin başına Şefik Hüsnü yoldaşı getirdi. Bu sırada 2. Kongre'nin genel sekreterliğe getirmiş olduğu Salih Hacıoğlu yoldaş cezaevindeydi.

2. ve 3. Kongreler parti içinde uzun yıllar geçerlilikleri yönünden tartışma konusu olmuştur. Hangisinin meşru TKP Kongresi sayılması gerektiği üstüne çeşitli görüşler çatışmıştır. Ancak bugün, her iki kongre de partimizin tarihine geçmiş durumdadır.

3. Kongre'den sonra, 1926 yılında Viyana'da Şefik Hüsnü yoldaşın liderliğinde bir konferans toplandı. Bu konferans, TKP'nin 2. Programı'nın hazırlanması kararını aldı. 2. Program 1929'da örgütlere sunuldu ve 1930'da yayınlandı.

TKP'nin 4. Kongresi 1932 yılında İstanbul'da toplandı. Kongre'de 2. Program'ın değiştirilmesi kararı alındı ama bu karar 1973-74 yıllarına kadar uygulanmadı. 2. ve 3. Kongreler gibi 4. Kongre de meşruluk tartışmalarına konu olmaktan kurtulamadı.

1951 yılında büyük polis operasyonu ve tutuklama sonucu parti geniş ölçüde yıkıma uğradı. Bu sırada TKP'nin başında genel sekreter olarak Reşat Fuat Baraner yoldaş, örgütlenme sekreteri olarak da Yakup Demir (Zeki Baştımar) yoldaş vardı.

1951-60 arasında parti çalışması, dağınık ve bireysel bazı girişimler dışında sürdürülemedi. Merkezi bir örgüt olarak parti ortadan kalktı.

1960 sonrasında yurt dışına çıkan Yakup Demir yoldaş TKP'yi yeniden örgütleme girişiminde bulundu. Ancak 1951 öncesinde yönetimde yer alan kadroların karşı çıkması ve 1951-60 döneminde bunlar arasında büyüyen anlaşmazlıklar genel bir toparlanmayı engelledi.

Yakup Demir yoldaş, yanına yurt dışındaki bazı kadroları alarak, sosyalist ülkelerin desteğiyle 1960-64 yılları arasında TKP Dış Bürosu adıyla ortaya çıktı. 1964 sonrasında Dış Büro adı Merkez Komitesi olarak değişti ve bu durum 1973 yılı 24 Mayıs'ına dek böylece sürdü.

1973 yılı 24 Mayıs'ında, sonradan Politik Büro toplantısı diye adlandırılan toplantı yapıldı. TKP'nin artık bir parti olarak çalışması için kararlar alındığı açıklandı. Ardından, Ekim 1974'de MK Genel Sekreterliğine İ. Bilen yoldaşın getirildiği duyuruldu. Böylece İ. Bilen yoldaşın liderliğinde bir atılım dönemi başladı ve TKP yeniden kuruldu. Yeni bir tüzük ve program hazırlandı ve hızlı bir örgütlenme çalışması sürdürüldü.

3. Program'ın giriş bölümünde, yeni bir program yazılmasının "parti yönetiminde uzun süre oportünistlerin programı ve tüzüğün yenilenmesi önerilerine aldırmamaları" nedeniyle gerçekleşmediği belirtilmiştir. Ama oportünistlerin partimize verdiği yıkım yalnızca bu olmamıştır. 1. Program dışında öteki iki program kongrece onaylanmamış, partimizde 1932'den 1984 yılına kadar kongre toplanmamıştır. 1984 yılında resmi literatürde adına 5. Kongre denilen bir kongre toplanmıştır. Bu kongre partinin meşruluğunu çoktan yitirmiş merkez-oportünist kesimince yapılmış ve *İşçinin Sesi* etrafında örgütlenen Leninci kadroların temsil edilmesi engellenmiştir.

TKP tarihinde yeralan kongreler arasında yalnızca 1. Kongre'de partinin tüm kanatları temsil edilmiş ve yanlızca 1. Kongre partinin tümü tarafından meşru sayılmıştır. Bundan sonra yapılan her "TKP Kongresi" aslında partinin bir kanadının kongresi olmuş ama bu gerçek bugüne kadar açıkça kabullenilmemiştir. Resmi oportünist yönetimin 5. Kongresi de bu çizginin bir devamıdır.

Örgütlü savaşın başlamasından Leninciler Konferansı'na

TKP içinde oportünizme karşı örgütlü savaşın başlama tarihi *İşçinin Sesi*'nin yeniden çıkışıdır. Parti içinde oportünizme örgütlü başkaldırı, ülkede giderek şiddetlenen bir devrimci durumun yaşandığı, buna karşılık partinin bunun varlığını bile kabullenmeye yanaşmadığı bir ortamda başladı. Devrimci durumu devrimle sonuçlandırmak için tekeldışı burjuvaziye karşı alınması gereken tutum ve bu tutuma bağlı olarak belirlenen bir dizi görev, parti içinde oportünist-Leninci ayrışmasının başlangıç noktasını oluşturdu. Oportünistler tekeldışı burjuvaziyle uzlaşma yolunda direttiler.

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye kitabının 2. baskısı Aralık 1978'de çıktı. 24 Mayıs 1979'da, Veli Dursun yoldaşın *Açık Mektup*'ta ayrıntılarıyla anlattığı toplantı yapıldı. Veli Dursun yoldaş MK'dan çıkarıldı. Ardından çirkin bir iftira ve karalama kampanyası başlatıldı. Aynı dönemde her türlü ideolojik tartışma yasaklandı.

İşçinin Sesi'nin yeniden yayınlanması kararı işte bu ortamda, Leninciler örgüt disiplinini bozmadan ve sorunları parti içinde çözebilmek için her yolu denedikten sonra alındı. 1 Haziran 1979 tarihinde *Iskra*'nın yayınlandığı tarihsel binada yapılan bir toplantıyla parti içinde oportünizme karşı örgütlü savaş başlatıldı. Bu toplantı, amacı, içeriği ve kararlarıyla birlikte resmi bir raporla Politik Büro'ya bildirildi. Ve Haziran 1979'da *İşçinin Sesi* yeniden yayınlanmaya başladı.

İşçinin Sesi'nin yeniden yayına başlamasıyla birlikte oportünist kanat karalama kampanyasını genişletti ve ek olarak fiziksel saldırı kampanyasına başladı. *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabındaki görüşlere karşı çıkmayanlar, örgüt disiplinini çiğnememiş oldukları ve çiğnemeyeceklerini de söyledikleri halde örgütlerden tasfiye edilmeye başlandılar. Leninciler için hızlı bir örgütlenme içine girmek ve saldırılara yanıt vermek zorunlu oldu. Bir Örgütlenme Komitesi oluşturuldu.

Leninci görüşleri benimseyen partililer *İşçinin Sesi* etrafında örgütlenmeye başladılar. I. Leninciler Konferansı bu ortamda toplandı.

I. Konferans - II. Konferans arası

I. Konferans: Şubat 1980

I. Konferans TKP içindeki Leninci güçlerin bir kanat olarak örgütlenmesini güçlendirmek perspektifiyle toplandı ve şu kararları aldı:

— Leninci güçlerin parti içi savaşımını yönlendirecek ve devrimci durumun komünistlere yüklediği görevlerin yerine getirilmesi için çalışacak bir Eşgüdüm Komitesi'nin (EK) kurulması.

— 5. Kongre'nin toplanmasına yönelik çalışmaların EK eliyle yürütülmesi, bu amaçla Leninci il komitelerinin kurulması, Leninci güçlerin elinde bulunan il komitelerinin EK'yı merkez olarak tanımalarının sağlanması.

— *İşçinin Sesi*'nin merkez organ olarak tanınması.

— 5. Kongre'ye önerilmek üzere yeni bir program ve tüzüğün hazırlanması.

Konferans sonrası dönem, TKP Leninci güçlerinin kendi parti örgütlerini yarattıkları bir dönem oldu. Böylece II. Konferans'a Leninci parti örgütleri ile varılabildi.

I. Konferans'la birlikte Türkiye'de örgütlenmenin ağırlık noktalarını oluşturan iki bölgede, Ankara ve İzmir'de eksikliklerin ortadan kaldırılmasına yönelik çalışma sürdürüldü. Bu iki bölge dışında Marmara Yöre Komitesi düzenli çalıştı. İstanbul'da sabote edilen parti çalışması yeniden ayağa kaldırıldı. Mersin ve Hatay'da örgütler kuruldu. Zonguldak ve Bursa'da yeni yoldaşlar kazanıldı. İngiltere'de parti örgütü örgütlü savaşımın başladığı ilk günden tüm üyeleriyle Leninci saflarda yer almıştı. Düzenli çalışan yapısı ve çıkardığı kadrolarla tüm hareketin ana dayanaklarından biri olmaya devam etti. Menşevik örgütlenmenin güçlü olduğu Almanya'da yeni ilişkiler ve örgütlenmeler kuruldu.

12 Eylül faşist darbesi

I. Konferans'tan sekiz ay sonra gelen 12 Eylül faşist darbesi ilk elde örgütümüze darbe vurmadı. Tüm parti örgütlerinin düzenli çalışmaları sürdü. Fakat 12 Eylül partimizin gelişmesini engelledi. Özellikle I. Konferans kararlarının yaşama geçirilmesiyle yeni yeni oluşmaya başlayan yerel yönetici kadroların hareketimizin çevresindeki sempatizan halkayı toparlamaları, yığın etkisini arttırmaları engellenmiş oldu. Oportünizmin ideolojik iflasının örgütsel yenilgiyle tamamlanması gerçekleşmedi.

12 Eylül darbesinin toplumda yarattığı yılgınlık ve geri çekilme eğilimi, parti örgütü çevresindeki sempatizan halkada önemli dalgalanma yarattı. 12 Eylül öncesinde Ankara ve hemen ardından Mersin tutuklamalarıyla zarar gören parti örgütü, herşeye rağmen sempatizan halkalardaki dalgalanmanın parti üyelerine sıçramasını önledi. I. Konferans'tan bir yıl sonra, Şubat-Mart 1981'de toplanan II. Leninciler Konferans'ında Türkiye örgütlerimiz de yer aldı.

İki konferans arasında kadrolar hâlâ genç ve deneyimsizdi, menşevik örgütlenmenin etkilerini üzerlerinde taşıyorlardı. İdeolojik yetersizlik yaygındı. Bunlara rağmen, bu bir yıllık süre içinde örgütlenmenin yaratılabilmiş olması, EK'nın kurulmasında gözetilen hedeflerin en önemli bölümünün başarıldığını gösterdi.

İki Konferans arasında parti çalışmasının en başarılı olduğu alan, yayınlar eliyle sürdürülen teorik-siyasal çalışma alanı oldu. Bu alanda yürütülen sistemli çalışmaların başarısı örgütsel ve dış ilişkiler alanlarındaki boşlukları doldurmuş ve partimizin Türkiye'de etkin devrimci güçlerden biri olarak varlığını sürdürmesinde birinci derecede rol oynamıştır. Bu dönemde 23 sayı gazete ve 9 adet kitap yayınlanmıştır.

1979 yılında devrimci durumun varlığı ve tekeldışı burjuvaziye tutumdan başlayan Leninci-oportünist kavgası, 12 Eylül'le birlikte faşizm konusuyla ve yine, genel olarak burjuvazinin tüm kesimlerine karşı tutum konusuyla sürdü. *İşçinin Sesi*, hedefi faşizmin devrim yoluyla yıkılması olarak belirledi ve bu anlamda "Tanklarla gelen devrimle gidecektir" belgisini dönemin belgisi olarak saptadı.

II. Konferans bu belgi altında toplandı.

II. Konferans'tan 5.(1.) Kongre'ye kadar çalışmalar

II. Konferans: Ocak-Şubat 1981

II. Konferans, 12 Eylül faşist darbesinden dört ay sonra, Türkiye'de bir dönemin kapanıp yeni bir dönemin başladığı bir ortamda toplandı.

I. Konferans-II. Konferans arasının değerlendirmesini yapan II. Konferans, Parti Programı'nın yazılabilir hale geldiğini belirledi. Tüzük hazırlandı.

II. Konferans, 12 Eylül faşist darbesinin, örgütsel gelişme üzerinde ortaya koyacağı olumsuz etkileri vurguladı. Yerel yönetim kadrosunun örgütsel gelişme açısından can alıcı önemini belirtti.

Konferans, partinin önündeki görevleri şöyle saptamıştı:

1. Ana görev parti örgütünü güçlendirmek,
2. Her türlü yanlış akıma karşı ideolojik savaşımı yükseltmek,
3. Partiyi 5. Kongre'ye götürmek.

II. Konferans bir yandan, TKP merkez-oportünist kanadı içindeki krizin daha sona ermediğini, faşizmin varlığının yadsımalarının yeni ayrışmalara yol açacağını, öte yandan, yeni ortamın parti içinde köprülerin yıkılmasını hızlandıracağını saptadı. *İşçinin Sesi* hareketinin hem bağımsız bir örgüt, hem de bir kanat örgütlenmesi olma niteliğini resmi parti içinde son olasılık da ortadan kalkana kadar gündemden kaldırmamayı kararlaştırdı. Bu tutum, merkez-oportünist kanadın topladığı 5. Kongre'ye kadar değişmedi.

II. Konferans sonrası

Partimiz II. Konferans'la birlikte yoğun bir çalışmaya girdi. Konferanstan Türkiye örgütlerine önemli darbe vuran Ekim 1981 tutuklamalarına kadar geçen zaman içinde önemli örgütsel ilerleme kaydedildi. Örgütler nicel ve nitel olarak ilerledi, yayın dağıtımı genişledi.

Ekim 1981'deki tutuklamalarla birlikte, Türkiye'deki örgütsel çalışma açısından durgunluk, hatta yer yer gerileme başladı ve bu durum ancak 1984'de değişti. Yoğun baskı ve dönem dönem gelen tutuklamalar sonucu birçok bölgede komitelerin yapısı sık sık değişmek zorunda kaldı. Birçok komite dağıldı, yeniden kuruldu. 12 Eylül'den bu yana İstanbul örgütünde 4, Ankara'da 8, İzmir'de 9, Manisa'da 5 il komitesi sekreteri değişti. Düzenli örgüt çalışması, yayın-rapor alışverişi, eğitim çalışması sürdü.

Faşizm döneminde Avrupa'daki çalışmaların artan önemi partimizce doğru değerlendirildi. Daha önce parti örgütü olmayan birçok Avrupa ülkesinde parti örgütleri kuruldu. Bu örgütlerimiz her alanda çalışmalarını yükselttiler.

II. Konferans'ın hemen sonrasında, konferans kararlarıyla tüm Türkiye, Avrupa ve merkez örgütleri kongreya da genel kurul toplantılarını yaptılar. Böylece Türkiye Komünist Partisi tarihinde yarım yüzyıldır ilk kez il kongreleri yapılmış oldu.

Tutuklamalar

Konferans sonrası ilk tutuklama, konferansın hemen ardından Şubat-Mart 1981'de Ankara'da oldu. Aynı dönemde İzmir'de bir tutuklama oldu. Bu tutuklamalarla Ankara önemli darbe yedi ama dağınıklık olmadı. Yeni komite oluşturuldu, çalışmalar sürdü. İzmir ise tutuklamadan etkilenmedi.

Partimize esas darbe Ekim 1981 Kızıl Fener Operasyonu ile vuruldu. Ankara ve İstanbul'da çok sayıda yoldaş ve en önemlisi yönetici yoldaşlar tutuklandı. Ege bölgesinde de, aynı ölçüde olmamakla birlikte tutuklama oldu ama örgütsel çalışma dağılmadı.

Özetle söylersek, II. Konferans sonrasında Ankara'da 2, İstanbul'da 1, Ege'de 3 operasyonda yoldaşlarımız tutuklandı.

Bunun dışında tekil tutuklamalar sürdü. Yani, yalnızca II. Konferans sonrasında 100'ü aşkın yoldaşımız tutuklandı. Bu yoldaşlarımızın bir kısmı bugün hâlâ tutuklu durumdadır.

Yönetici yoldaşların tutuklanmasının etkisiyle bazı bölgelerle merkez arasında bağ kopukluğu doğdu. Ancak bu durum çok sürmedi. Bağ kopukluğu ve dolayısıyla ortaya çıkan yayın-rapor alışverişindeki aksama kısa sürede giderildi. Yeni ortama daha uygun bir örgütlenme mekanizması oluşturuldu. Tüm ilişkiler merkez üzerinden geçecek şekilde yeniden düzenlendi. Yayın dağıtımı, cezaevleriyle ilişkiler merkezi olarak düzenlendi. Cezaevlerine yayın iletimi yeniden kuruldu.

Tutuklamalarda birçok yetişkin yoldaşın cezaevine düşmesiyle kadrolarda zayıflama belirdi. Birçok yoldaşın yurt dışına çıkmak zorunda kalışı da buna katkı yaptı. Yine de örgüt çalışması düzenli yürüdü. En önemli bir başka nokta da, genel olarak yoldaşlarımızın, özellikle tüm yönetici yoldaşlarımızın poliste ve cezaevinde başarılı bir sınav vermeleridir. Parti olarak bu sınavdan yüzümüzün akıyla çıktık.

Cezaevleriyle ilişkiler

Partimiz cezaevlerine giren yoldaşlarımızla ilişkileri canlı tutma ve onlara yayın ulaştırma işini hiçbir zaman boşlamadı. Ortamın ve olanakların elvermediği bazı durumlar dışında bu ilişkiler düzenli sürdü.

12 Eylül'den bu yana cezaevlerindeki partili yoldaşlarla toplam ilişki oranı %76 oldu. Bunlar arasında merkezden kurulan ilişki oranı %50'dir.

12 Eylül'den Şubat 1985'e kadar cezaevlerine sokulan toplam yayın, gazete sayısı şöyledir:

Lenin yazıları: 286 sayfa
İşçinin Sesi: 2054 sayfa (130 adet)
Diğer kitap ve dergi: 30 adet

Bu sayılara merkezin tanıdığı yetki ile kendisi cezaevine yayın sokan bölgelerin sayıları dahil değildir.

Geçici yol arkadaşları

Ekim 1981 tutuklamalarının ardından gelen dönem, faşizmin ağırlığının örgütümüz üstünde somut olarak hissedildiği bir dönem oldu. Türkiye'deki bazı örgütlerle merkez arasındaki bağların da geçici bir süre kopukluğa uğradığı bu ortamda yurt dışına çıkarılmış bazı kadrolarda yılgınlık ve uyumsuzluk başgösterdi.

Aralarında 2 EK üyesinin de bulunduğu bir gurup üye, ortamdan yararlanarak bir klik örgütlenmesi girişiminde bulundular. Bir dizi parti suçu işleyen bu gurup, parti disiplinine uymayı da açıkça reddetti. Bunlardan parti disilinini tanımadıklarını söyleyenler 30 Mayıs 1982 tarihli EK Plenumu kararıyla partiden çıkarıldılar. Özeleştiri yapıp cezalı olarak görevi değiştirilenler ise daha sonra partiden istifa ettiler.

Bu gelişmeleri ve konu üstündeki tartışmaları partimiz ayrıntılarıyla *Geçici Yol Arkadaşları* adlı kitapta açıkladı.

Vural D. ve arkadaşları

Geçici yol arkadaşları, faşizmin baskısının örgütümüz üstünde somut hissedildiği dönemde ortaya çıkmışlardı. Vural D. ve Köln'deki parti yıkıcıları da Türkiye'de faşizmin çözülerek ortadan kalktığı ve partimizin bu saptamayı yaparak yeni bir atılım dönemine başlayacağı bir ortamda çıktılar.

11.9.1984 tarihli EK toplantısında Türkiye'deki siyasal gelişmeler üzerine kendilerinin de katılımıyla varılan sonuçları bahane ederek ortaya çıkan gurubun başını Üst Büro üyesi Vural D. çekiyordu. Parti yıkıcısı gurubun işlediği parti suçları ve ihbarcılığı iyice ortaya çıkınca, EK'nın 28.1.1985 tarihli kararı ile Vural D. ve 3 üyenin partiyle ilişkileri kesildi. Bu guruptaki diğer partililer de tanınan süre içinde özeleştiri yapmadılar ve partiye başvurmadılar. Bu nedenle onların da partililikleri Şubat sonunda sona erdi.

Olayların gelişimiyle ilgili olarak 6 ÜB ve EK toplantısının tutanakları kitap halinde basılarak yayınlandı.

Eşgüdüm Komitesi ve Üst Büro'daki değişiklikler ve çalışmalar

I. Konferans tarafından 4'ü ÜB üyesi, toplam 8 kişi olarak oluşturulan EK'ya II. Konferans'a kadar olan süre içinde 1 yoldaş kooptasyon yoluyla alındı.

II. Konferans, örgütlenmenin artan gereksinimleri gözönünde tutarak EK'nın sayısını 5'i ÜB üyesi olmak üzere 11'e çıkardı.

1981'de tutuklamalar sonucu EK'dan, 1'i ÜB üyesi olmak üzere 3 yoldaş eksildi. Daha sonra çeşitli ayrılmalar, çıkarılmalar ve kooptasyonla yeni üye alımları sonucu EK ve ÜB'de değişiklikler oldu. Ayrıca, EK ve ÜB sayılarında, görevlerin ve gereksinimlerin dayatmasıyla değişmeler yapıldı. Bugün EK 17, ÜB 7 yoldaştan oluşmaktadır.

Kuruluşundan bu yana ÜB, geçici durumlar dışında her hafta düzenli toplanarak çalışmalarını sürdürdü. EK toplantıları tüzüğe uygun olarak aksamadan yapıldı. II. Konferans sonrası dönemde EK 25 toplantı ve plenum yaptı. Bu, iki ayda bir toplantı demektir.

Yine aynı dönem içinde EK ve ÜB adına 13 bildiri, 8 açıklama, 8 duyuru ve 6 örgüt içi duyuru ve kutlama yayınlandı.

II. Konferans'tan bu yana EK 153 karar aldı. Bunların 9'u uygulanmadı, 144'ü uygulandı.

Tüm olumsuzluklara rağmen Türkiye'de örgütlenme ve örgüt çalışmaları sürdürüldü.

Türkiye'de örgütlenmenin sürdürülmesi için Eylül 1981-Şubat 1985 arasında Türkiye'ye toplam 45 kurye gönderildi. Bu, her ay bir ve bazı aylar iki kurye demektir.

Merkez Organ'ınımızın 169'dan 276'ya kadar olan sayılarından Türkiye'de dağıtılan gazete adedi 9.505'dir. Bu rakam, sayfa sayısı olarak 152.000'dir.

Aynı dönem içinde toplam 985 kitap Türkiye'ye sokuldu.

1985 yılı başında gerçekleştirilen TV yayını başarılı bir eylem oldu.

Avrupa'da birçok ülkede örgütler kuruldu. Yığın örgütlenmeleri geliştirildi.

Merkez organımız Haziran 1979'dan bu yana düzenli olarak çıktı.

Bugüne kadar geçen süre içinde, çeşitli ideolojik ve güncel konuları içeren kitapların yanısıra, I. Konferans tutanakları, çeşitli EK kararları ve bazı EK toplantı tutanaklarının da yayınlanması gerçekleştirilerek toplam 42 kitap çıkarılmıştır.

Bunlardan 6'sı I. Konferans'a kadar, 7'si I. ve II. Konferans arasında 29'u ise II. Konferans-Kongre arası basılmıştır.

İngilizce, Fransızca ve Almanca'ya çevrilmiş belirli kitapların yayınlanması da Basın-Yayın tarafından yapılmaktadır. Bugüne dek İngilizce 18, Almanca 7 ve Fransızca 3 kitap yayınlanmıştır.

Turkey Today adlı İngilizce dergi yayınını sürdürmektedir. Bunun yanısıra Almanca *Türkei Spiegel* adlı bir dergimiz de çıkmaktadır.

Dış ilişkiler

Partimiz gerek Türkiyeli gerekse yabancı devrimci, ilerici ve komünist örgüt ve partilerle iyi ilişkiler ve dayanışma içinde olmaya her zaman özen gösterdi. Faşizme karşı savaşta ve somut bazı hedefler çerçevesinde işbirliği ve dayanışma olanakları aradı.

Dev-Yol ve PKK'nın girişimleriyle kurulan Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi'ne (FKBDC), Şubat 1982'de partimiz de katıldı. Cephe platformunda katılmadığımız çok yer olmasına rağmen bunları "münazara" gereci yapmadık. Bu girişimin devrimci cephede bir toparlanma yaratabileceği, geri çekilmeyi durdurmaya, hatta belki ileri çevirmeye yarayabileceği düşüncesinden hareket ettik. Nitekim bir süre FKBDC'nin olumlu etkileri oldu. Ancak kuruluşundan iki yıl sonra FKBDC, Türkiye devrimi için yarar değil zarar getirecek duruma girdi. Bunun üzerine partimiz, bu durumun düzeltilmesi için önerdiği değişikliklerin reddedilmesi üzerine 6 Şubat 1984'de FKBDC'den ayrıldı. Konu ile ilgili tutumunu bir açıklama ile kamuoyuna duyurdu.

Partimiz, biri 4.3.1982, öteki 20.5.1983 tarihlerinde olmak üzere iki kez, tüm Avrupa ve Sosyalist ülke komünist partilerine, TKP içindeki gelişmeleri anlatan mektuplar gönderdi. *İşçinin Sesi*'nin oportünizme karşı mücadelesi hakkında bilgi verdi.

Temmuz 1981'de Macaristan ve Alman Demokratik Cumhuriyeti'ne gönderilen delegasyon başarılı sonuçlarla döndü.

Bu dönem içinde birçok komünist partisi ile çeşitli düzeylerde görüşmeler tekrarlandı. Birçok demokratik örgütle de görüşmeler yapıldı.

5.(1.) K ngr süreci

1977 sonu, 1978 başında, *İşçinin Sesi*'nin o günkü çizgisi, parti içinde çoğunluğun inancını ya da en azından sempatisini yansıtıyordu. 1978 Plenumu sıralarında Veli Dursun yoldaşımıza önemli görevler verme kararı bu olgunun zorlamasıyla alınmıştı. Ancak çoğunluğun iradesine büyük bir saygısızlıkla karar uygulanmadı. Onun yerine kurallar ve komünist moral çiğnenerek, azınlığın iradesine uyan bir çoğunluk edinme yoluna gidildi. Böylece, daha açık kavga başlamadan TKP'nin oportünist merkez yönetimi yaşamda meşruluğunu yitirmiş oldu. Açık kavga, meşruluğunu zaten yitirmiş olan bir yönetime karşı başladı.

Kavga sürecinde, TKP'de resmi ve gayri meşru ile gerçek ve meşru, iki ayrı örgütte kutuplaştı. Bu çelişki temsilî bir ortak kongre ile çözülebilirdi. TKP Leninci güçleri 1979'dan 1984'e kadar bunun için mücadele yürüttüler. Ama resmi yönetim 1984'de kendi başına bir kongre topladı ve böylece komünist partisi normları açısından gerçek olma şansını da yitirdi. Şimdi sorun, gerçeğin aynı zamanda resmileşmesidir. Kongremiz bunu sağlayacaktır. Artık TKP, *İşçinin Sesi*'dir ve bu kongre TKP'nin gerçek 5. Kongresi'dir.

Ancak yoldaşlar, komünist normlar açısından gerçek olmakla birlikte, resmilerin de kendilerine göre bir gerçeği var. Bugün iki ayrı partiyiz. Onlar TKP'nin, Türkiye'de gelişmiş bir işçi sınıfı olmadığı koşullarda, geçmişte yaptığı yanlışları, işçi sınıfı geliştikten sonra da sürdüren, hatta "geliştiren" bir devamıdırlar. Biz ise, TKP'nin, işçi sınıfının gelişmişlik düzeyine uyarlanmış devamıyız. Yani yoldaşlar, biz hem eskinin devamıyız, hem de eskinin yeni bir temelde devamıyız ve de üstelik, bu, ancak ayrı bir parti olarak örgütlenmemizle sağlanabildi. Bu nedenle bu kongre hem gerçek 5. Kongre'dir, hem de 1. Kongre'dir.

TKP-*İşçinin Sesi*'nin 5.(1) Kongre'si hazırlıkları II. Konferans'ın hemen ardından başladı.

14.4.1981 tarihli EK toplantısında 5. Kongre için delegeleri seçecek olan il kongrelerinin hangi kurallara göre toplanacağı ve kaç kişiye kaç delege seçileceği konuları karara bağlandı.

1981 yılı yaz ve sonbahar aylarında il örgütleri kongrelerini topladılar. Merkez büroları da genel toplantılarını yaptılar.

Kongre çalışmalarının başladığı hızda sürmemesinin ana nedeni 1981 Ekim tutuklaması oldu. Ancak yine de 5. Kongre'nin 1983 yılı yaz-sonbahar aylarında toplanması amaçlanıyordu.

1983 yılının ilk aylarında menşevik TKP'de ortaya çıkan yeni kriz ve H.Erdal yoldaşın partimize katılması yeni bir değerlendirme yapmayı gerektirdi. Menşevik partideki gelişmelerin sonunu beklemeyi uygun gören EK, 5. Kongre'nin bu sürecin sonu görüldükten sonra toplanmasını kararlaştırdı. Program taslağı da bu dönemde hazırlandı ve 1983 sonbahar aylarında tartışmaya sunuldu.

Program tartışması tahminlerden uzun sürdü. Verimli bir tartışma sonucunda gelen bin kadar önerinin değerlendirilmesiyle program taslağı ancak 1984 yazında kongreye sunulacak hale geldi. EK, kongrenin 1984 sonbahar-kış aylarında toplanmasını kararlaştırdı. Vural D. ihanetinin ortaya çıkışı bu tarihin Nisan 1985 olarak değiştirilmesini gerektirdi. Ve iyi ki de gerektirmiş! Hapisten çıkan yoldaşlarımız da şimdi aramızdalar.

Bazı il kongrelerinin toplanmasının üzerinden geçen sürenin tüzükte öngörülenden uzun olması nedeniyle, EK, il kongrelerinin seçimli delegeler konusunda ÜB'ye verdiği yetkiyi de gözönüne alarak, 11 Eylül 1984 tarihli toplantısında şu karara vardı:

"1981-84 yılları arasında TKP Eşgüdüm Komitesi'ne bağlı il komiteleri kongrelerini yaparak parti kongresine katılacak delegelerini tüzüğümüze ve EK'nın bu konudaki kararlarına uygun olarak seçmişlerdir. İl kongrelerimiz bu delegeliklerin eksilmesi durumunda ÜB'ye atama yapma yetkisi vermişlerdir. Eşgüdüm Komitemiz, parti üyeliği devam eden delegelerin, delegeliklerinin geçerli olduğunu ve bir kısım il kongrelerinin üzerinden iki yıldan fazla zaman geçtiğini gözönünde bulundurarak,

1. Mevcut siyasal ortamda yeni il kongreleri toplamak sakıncalı olduğu için,

2. Tüzüğümüzde ayrıca bir yaptırım olmadığı için,

3. Hapisteki yoldaşların emeğinin ve faşizm döneminde yapılmış il kongrelerinin heba olmaması için,

boşalan delegeliklere ÜB tarafından atama yapılmasını onaylamıştır."

5.(1.) TKP-*İşçinin Sesi* Kongresi bugün bu karara uygun olarak toplanıyor.

Kongremiz, Türkiye'de faşizmin çözülerek ortadan kalktığı, her türlü çalışma olanağının hızla arttığı ve yaşamın yoğun bir örgütlenme gereksinimi dayattığı bir ortamda toplanıyor. Partimiz işçi sınıfının öncülüğüne adaydır.

5.(1.) TKP-*İşçinin Sesi* Kongresi'nin böyle önemli bir dönüm noktasında toplanması kendi başına büyük önem taşıyor. Günün taktiklerini belirleyecek, yeni program ve tüzüğü onaylayacak ve partinin önümüzdeki dönemde izleyeceği yolu aydınlatacak olan kongremizin, bu görevini yerine getirebilmesi tüm yoldaşların kollektif çabasını gerektiriyor.

Önümüzde açılan dönem bizlerden yaratıcı, enerjik, kollektif bir komünist çalışma bekliyor. İşçi sınıfının kavgada tek silahının örgüt olduğu bilinciyle, bu çalışmanın yolunu aydınlatacak olan kongremize başarılar dileriz.

Türkiye'nin ihtiyacı Parti'dir!

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ
ÇEK-AL

5.(1.) Kongre'nin yolunda
komünist partisiyle silahlan!
Yıl:11, Sayı:283, 27 Mayıs 1985

Güney Afrika Komünist Partisi yayın organı *The African Communist*'in 101. sayısında yer alan iki yazıyı veriyoruz. Bunlardan birincisi yeni toplanan 6. Kongre'yle ilgili bir haberdir. İkinci yazı ise, Güney Afrika Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin ülkedeki durumu değerlendiren ve devrim çağrısı yapan bir bildirisidir. İki metinde de doğru bulmadığımız bazı anlayışlar vardır ancak Güney Afrika Komünist Partisi'nin devrimi zafere götürmeye niyetli tutumunu yürekten destekliyor, onun yükselttiği belgiyi onunla birlikte biz de haykırıyoruz: "Birleş! Seferber ol! Haydı ozgürlük ve sosyalizm için saldırıya!"

Güney Afrika Komünist Partisi 6. Kongre'si yapıldı

Güncy Afrika Komünist Partisi 6. Kongresi geçtiğimiz günlerde toplandı. Onlarca delegenin katıldığı kongreyi, katılanların Güney Afrika'a yığınların yükselen savaşımından ve işçi sınıfının bu savaşıma olan önemli katkısından dolayı duydukları coşku ve güven belirliyordu.

Kongre, geçen kongreden bu yana partinin çalışmalarının kapsamlı bir değerlendirmesini yaptı. Tartışmaların odak noktası, partiyi ideolojik, siyasal ve örgütsel açıdan güçlendirmek, ulusal demokratik devrimin zaferi ve sosyalist bir Güney Afrika'ya doğru ilerlemesi için partinin verdiği savaşımı yükseltme görevi oldu.

Kongre ayrıca, ülkemizde ulusal kurtuluşun ve sosyalist savaşımın öncüsü olarak işçi sınıfının rolünün daha da arttırılmasına özel dikkat vererek, Güney Afrika'da gelişen durumun bütün yönlerini görüştü.

Kongre uluslararası durumu da görüştü. Bu anlamda, Güney Afrika'dakı ırkçı rejimin karşı-devrimci saldırısını ve Amerikan emperyalizminin bu kampanyadaki rolünü özel olarak dikkate aldı. Bunun yanısıra dünya barışına ilişkin acil sorunu özel olarak vurguladı.

Delegeler, partinin, ülke içinde güçlenmesini sürdürdüğünü, özellikle işçi sınıfından ve gençlik içinden gelme aktivistlerden değerli insanları saflarına çekmekte olduğunu kaydettiler. Düşmanın, otuz beş yıldır sürdürdüğü partiyi yıkma çabaları başarısızlığa uğradı.

Düşmanın, Marksizm-Leninizmi Güney Afrika halkına yabancı bir ideoloji gibi sunmak, partimizi ise ülkemizde işçi sınıfının temsilcisi ve öncü partisi gibi değil de yabancı güçlerin bir aleti gibi göstermek amacını taşıyan, yalana dayalı propagandası da halk yığınlarınca reddedildi.

Dolayısıyla, partimizin, ülkemiz işçi sınıfının en ileri ve en bilinçli oğullarını, kızlarını kendine çekerek daha da güçlenmesinin koşulları vardır. Aynı zamanda, partimizin özel olarak işçilerle pratik siyasal ve ideolojik açılardan ilgilenmesi, örgütsel çalışmayla birlikte, komünist davanın sürekli gelişimini sağlayacak ve ülkemiz işçi sınıfının erki kapitalist sınıftan alarak bir sosyalist toplum kurma yolundaki tarihsel misyonunu gerçekleştirmesini olanaklı kılacaktır.

Delegeler, ayrıca, yakın geçmişte, ülkede kendini Marksizm olarak sunan belli "sol" ideolojik eğilimlerin ortaya çıktığını da kaydettiler. Bu eğilimler, partimizin, Parti Programı'nda temsil edilen siyasal konumları ve özellikle de Afrikalı ve siyah çoğunluğun ezilmesinin doğasını özel bir tip sömürgecilik olarak nitelemesi üzerinde saldırılarını yoğunlaştırıyorlar.

Kongre, Parti Programımızda dile getirilen perspektiflerin doğruluğunu yeniden belirtti. Delegeler, bilinçli ve örgütlü işçi sınıfının ulusal kurtuluş savaşımında yer almasının ve bu savaşımda onun önderliğinin önemini vurguladılar. Bu, demokratik dönüşümün en derinden devrimci nitelik ve biçim almasını güvence altına alacaktır.

Öncü rolünü yaşama geçirirken, işçi sınıfı yalnızca kendi çıkarlarını öne sürmez ve yalnızca sosyalizme kesintisiz ilerlemenin koşullarını yaratmaz. Aynı zamanda kırsal yığınların ve orta tabakaların ulusal demokratik devrimden bütünüyle yararlanmalarını olanaklı kılar. İşte bu, işçi sınıfı ile ezilen halkın diğer sınıf ve katmanları arasında, işçilerin önderliğinde bir bağlaşıklığı hem olanaklı hem de kaçınılmaz yapar.

Kongre, ayrıca, anti-komünizmin ve anti-Sovyetizmin ırkçı rejimin ve Güney Afrika'daki diğer geri siyasal güçlerin ana ideolojik platformu olarak kaldığını gözlemledi. Reagan yönetiminin Güney Afrika'nın işlerine artan oranda karışması da aynı anti-komünist amaçların izlenmesi temeline oturuyor.

Bununla bağlı olarak delegeleri, partinin bu düşman ideolojiyle, özellikle işçi ve ezilen yığınlar arasında savaşmasının önemli bir görev olduğunda görüş birliğine vardılar. Partinin işçi sınıfını proletarya enternasyonalizmi ruhunda eğitmesi, kabilecilik, ulusal şövenizm ve ırkçılık eğilimlerini yenmesi her dönemde önemlidir.

Başkaldırı ruhu

Kongre Güney Afrika'da ezilen halk yığınlarının içinde bulunduğu ruh halini bir başkaldırı olarak niteledi. Ülkemizde başlamakta olan bir iç savaş ortamı vardır. Bu durumda, ülkemizin kurtuluş güçlerinin ivedi görevi, ırkçı rejime karşı kapsamlı, çok yönlü siyasal ve askersel saldırıyı daha da yükseltmektir.

Delegeler, ırkçı rejimin ülkede yığınlara karşı bir baskı kampanyasına giriştiğini ve Güney Afrika bölgesinin bağımsız devletlerine karşı saldırganlık ve dengesizleştirme siyasetini sürdürdüğünü gözlemledi. Bütün bunlar, düşmanın artan telaşını yansıtıyor ve onun açısından, güçler dengesini kendisinden yana değiştirmek için boşuna bir çabayı temsil ediyor.

Nitekim, önde işçiler olmak üzere halk yığınları savaşım yoluyla insiyatifi kendi ellerine almayı sürdürüyorlar. Öte yandan Güney Afrika bölgesinin halkları, Pretoria'nın ve Washington'un, ırkçı rejimi bölgesel bir güç olarak kabul ettirme girişimlerine karşı direniyorlar.

Özel olarak rejimin ülkemizi yönetebilme kapasitesinin düşürülmesini hedeflemesi gereken savaşımın hızla yükselmesinin nesnel ve öznel etkenleri bugün vardır. Bu görevin başarıyla gerçekleştirilmesi bütün ezilen halk yığınlarının savaşıma çekilmesini gerektiriyor. Bu açıdan, kadınların ve kırsal yığınların daha çok örgütlenmesi ve harekete geçirilmesine, savaşıma katılma oranlarının arttırılmasına özel olarak dikkat gösterilmelidir.

Partimiz de içinde olmak üzere, devrimci hareketimizin örgütlü müfrezelerinin, halk içindeki varlıklarını güçlendirmeyi sürdürmeleri ve erkin ele geçirilmesi çağrısını onlara eylem yoluyla yaparak, yığınları harekete geçirmeleri de yaşamsal önem taşıyor.

Kongre, Güney Afrika Komünist Partisi'nin, Afrika Ulusal Kongresi (ANC), Güney Afrika Komünist Partisi ve Güney Afrika Sendikalar Kongresi (SACTU) arasında varolan ve ANC tarafından başı çekilen devrimci bağlaşıklığın daha da güçlendirilmesi için yaptığı çalışmaya devam etmesini kararlaştırdı. Delegeler ANC'nin gücünün ve popülaritesinin ülke içinde gelişmesini ve prestijini uluslararası planda daha da yükseltmesini selamladılar. ANC'nin başı çektiği kurtuluş bağlaşıklığının, erkin halk tarafından ele geçirilmesi ve ulusal demokratik devrimin başarıya ulaştırılması savaşımında yığınlara öncülük etme tarihsel misyonunu gerçekleştireceğine olan güvenlerini belirttiler.

Kongre adil ve kalıcı bir dünya barışı için savaşım vermenin acil bir ihtiyaç olduğunu belirtti. Bu nedenle, SSCB ve ABD hükümetlerinin stratejik nükleer silahların sınırlandırılmasını ve azaltılmasını görüşme kararını olumlu karşıladı.

Kongre, Batı Avrupa'ya Pershing ve Cruise füzelerinin yerleştirilmesine karşı olduğunu ifade etti ve Reagan yönetiminin Sovyetler Birliği üzerinde askersel üstünlük sağlama çabalarını kınadı. ABD halkını ve dünyanın barışsever halklarını, bu yönetimi, dünyayı uçuruma götürmeye yönelik, iflas etmiş ve tehlikeli siyasetini terketmeye zorlamaya çağırdı.

Kongre delegeleri Güney Afrika komünistlerinin dünya barışına ve uluslararası güvenliğe yapacakları en büyük katkının, kavgacı ve saldırgan Pretoria rejimini yenmek ve yok etmek olduğuna işaret ettiler.

Kongre, geçen kongreden bu yana ölen parti üyeleri için, kutsal anma görevini yaptı. Partinin yıllarca, partiye ve savaşan Güney Afrika halkına, onurla anılacak bir hizmet veren son başkanı Yusuf Dadoo yoldaşı özellikle andı.

Ayrıca ırkçı rejimin eline düşmüş olan ve aralarında çok sayıda parti üyesi bulunan siyasal tutuklu ve mahkumları selamladı. Onların hemen ve koşulsuz olarak serbest bırakılmaları çağrısını yaptı.

Kongre ulusal kurtuluş, demokrasi, sosyalizm ve barış uğruna savaşım veren bütün güçlere, özellikle Namibya, Batı Sahra, Filistin, El Salvador, Nikaragua ve Doğu Timor halklarına devrimci dayanışmasını da iletti.

Kongre, uluslararası durumun, komünist hareketin olduğu kadar, bir bütün olarak anti-emperyalist güçlerin de birlik ve etkinliğini güçlendirmek açısından bir dünya komünist hareketi konferansı toplanmasını gerektirdiğinde görüş birliğine vardı.

Delegeler Güney Afrika Komünist Partisi'nin çalışmasını ve işleyişini düzenleyen yeni bir tüzük kabul ettiler.

Ayrıca yeni bir Merkez Komitesi seçtiler.

Moses Mabhida yoldaş oybirliğiyle Güney Afrika Komünist Partisi Genel Sekreterliği görevine yeniden seçildi.

"Ülkemizde devrimci durum olgunlaşıyor. Ulus çapında kriz hem ezgi altında tutulanları ve sömürülenleri, hem de ezgici ve sömürücüleri etkisi altına alarak derinleşiyor. Yönetici sınıf, giderek artan oranda, eski yoldan yönetemediğini gösterir biçimde davranıyor. Aynı zamanda, sömürülen ve ezilen sınıflardan giderek artan sayıda insan, devrimin gerekliliğini bütünüyle kavrıyor ve onun için ölmeye hazırlanıyor."

Zafere rg ç ulaşılacak ama geç olacağına er olsun!

İşçi sınıfı ana halkadır

Ülkemizde devrimci durum olgunlaşıyor. Ulus çapında kriz hem ezgi altında tutulanları ve sömürülenleri, hem de ezgici ve sömürücüleri etkisi altına alarak derinleşiyor. Yönetici sınıf, giderek artan oranda, eski yoldan yönetemediğini gösterir biçimde davranıyor. Aynı zamanda, sömürülen ve ezilen sınıflardan giderek artan sayıda insan, devrimin gerekliliğini bütünüyle kavrıyor ve onun için ölmeye hazırlanıyor.

Bu durum, bir yanda yönetici sınıf ve onun destekleyicileri ile öte yanda ezilen yığınlar ve siyah işçiler arasında süregelen ve keskinleşen çarpışmanın sonucudur. Bugün ülkemizin savaşan halkının üstesinden gelmek durumunda olduğu sorun, ırkçı rejimi, devrimci hareketimizin onu devirmesini olanaklı kılmak için, zayıflatmaktır.

Savaşımımız, ırkçı ekonominin gittikçe derinleşen bir krize battığı bir ortamda ilerliyor. Kapitalist üretim biçimine özgü bu kriz, kapitalist ekonomiyi uluslararası çapta etkisi altına alan ekonomik sorunların bir anlatımıdır.

Kriz, ırkçılığa dayalı sistemin varlığıyla katmerleşmektedir. Bu sistem, üretici güçlerin gelişmesine set çekiyor, pazarın büyümesini sınırlıyor. Büyük kaynakların üretici olmayan amaçlar için, örneğin, özellikle ordu, polis ve sivil hizmetler içinde olmak üzere, ırkçı devlet aygıtının korunma ve yayılmasında, silah üretiminde kullanılmasıyla sonuçlanıyor.

Irkçı ekonominin krizi, halkımızın milyonlarca ferdine kapitalizmin, halkın çoğunluğu için insana yaraşır bir yaşam standardı sağlama yeteneğinden yoksun olduğunu her gün gösteriyor.

Tersine, her geçen gün emekçi yığınların sırtına daha ağır yük bindiriyor ve onların yaşam standardını daha da düşürüyor.

Kendisine hizmet eden devlet aygıtından destek ve yardım gören kapitalist sınıf, mevcut ekonomik krizi, ülkemizin zenginliklerini çok zenginlere paylaştırmada kullandı ve böylece milyonlarca insanı daha da yoksullaştırdı. Krizden işçi sınıfının sömürü oranını arttırmada da yararlandı.

Böylelikle, ülkedeki tekelci kapitalist guruplar, her yıl yüksek kâr oranları ve yüksek kârlar elde ettiklerini tekrar tekrar ilan ediyorlar. Bir yandan ekonomi, krizin etkisiyle daralırken, Johannesburg Borsası'ndaki genel indeks yükselmesini sürdürüyor. Bu açık çelişki kapitalist sınıfın, ekonomik bunalımın bu aşamasında büyük, "blue chip" şirketlerinin kârlarının yükseleceğinden emin olmasından kaynaklanıyor.

Üretici güçlerin özel sahipleri, bu sonuca, işçi sınıfının sömürüsünü yoğun-

laştırmak, mal ve hizmetlerin ülke çapında fiyatlarını yükseltmek ve kredi-borç faizlerini olağanüstü düzeylere çıkarmak gibi yöntemleri de içeren bir dizi önlemle ulaştılar. Rand'ın (Güney Afrika Cumhuriyeti'nin para birimi — *İ.S.)* değerindeki düşme de, emekçi halkın ücretleriyle alabileceği maddelerin miktarını azaltacaktır.

Çok zenginler ekonomik krizden bir başka şekilde de yararlandılar. Sonuçta, bugün Johannesburg Borsası'ndaki hisse senetlerinin yüzde 75'ini üç dev tekel, Anglo-American Corp., Sanlam ve Barlow Rand kontrol ediyor. İki yıl önce bu hisse senetleri yedi tekel arasında paylaşılıyordu.

Devlet sektörünün işçi ücretlerini düşük tutmasını ve genelde sermayenin çıkarlarına hizmet etmeyi sürdürmesini sağlamak için, kamu kuruluşlarının hesaplarını gizli tutmalarına izin verildi. Böylece, bu kuruluşlar bir yandan kârlarını gizlerken, öte yandan da zarar ettiklerini açıkladılar. Örneğin Iscor adlı kamu şirketi, 1984 yılına dek geçen on yıllık dönemde herhangi bir vergi ödemedi.

Bütün bunlardan açık olarak görünmektedir ki, işçi sınıfı ve özellikle siyah işçiler krizden olumsuz ve en çok etkilenmeyi sürdürürken, en güçlü tekeller aynı krizden devasa kârlarla çıkmayı sürdürdüler. Hem siyah ve hem de beyaz orta katmanlar, bugün, görece farklılıklar taşımakla birlikte, artan borçlarla yüzyüzedirler. Kasabaların küçük ve orta kapitalist işletmeleri de ağır darbeler yiyor. İflaslar, devredilmeler ve başkalarınca yutulma, bunlar için günlük yaşamın parçası olmaktadır. Büyük sermaye burjuvazinin daha zayıf kesimlerini yerinden ederken, bunların bir kısmını proletaryanın saflarına atıyor.

En yoksullar en ağır darbeleri yiyor

Kapitalist ekonomik krizlerin izinden giden ekonomik gerileme, ilk önce ve en çok, nüfusun en yoksul, kesimlerine darbe vurdu. Derinleştikçe de, olumsuz etkileri burjuvazinin kendisi de içinde olmak üzere, diğer sınıf ve katmanlara yayılıyor. Kapitalist sınıfın tekelci kesimleri, şimdilik krizden kendisini daha da zenginleştirme yönünde yararlanabildi. Yine de, bu tekelciler biliyorlar ki, durum kötüleştikçe kendileri de bundan doğrudan etkilenecekler.

Altın fiyatındaki düşüş bir bütün olarak ekonomi üzerinde ciddi sonuçlar yaratmaya devam ediyor. Altın, Güney Afrika'nın döviz gelirlerinin yarısını sağlıyor. Onun fiyatındaki düşüş 1984 için öngörülen ödemeler dengesindeki büyük açığa bu anlamda belirgin katkı yaptı. Bu durum, kaçınılmaz olarak ülkenin dünyaya borçluluk düzeyini arttıracak, dışalımın azalmasına ve ekonomik çöküş sürecinin daha da artmasına katkıda bulunacaktır.

Ekonomik kriz, proletarya açısından, Karl Marks'ın "kapitalist birikimin kaldıracı, yalnızca o değil, kapitalist üretim biçiminin varlığının bir koşulu" *(Kapital*, İng. basım, c.1, s.632) olarak nitelediği işsiz, artı-nüfusun hızla artması anlamına geldi. Bir işe sahip olmak gibi talihli insanların yaşam standartlarına sürekli bir saldırı anlamına da geldi. Kapitalist sınıfın en güçlü kesimlerinin zenginleşmesi ile en düşük ücretleri alanların yoksullaşması elele gidiyor.

Irkçı devlet, ülkemizin zenginlikler yığınının egemen burjuvaziye akmasını sağlayacak değişik yöntemler uygulayarak, ekonomik krizin yükünü emekçi halkın sırtına yüklemeyi dayatmada da işe karıştı. Vergi sistemindeki değişiklikler ve Genel Satış Vergisi'nin yükseltilmesi, kentsel yerleşim merkezlerinde kiraların ve diğer bazı harçların arttırılmasıyla birlikte, bu sonuca varmada katkıda bulundu.

Bu süre içinde, pasaport yasalarının eskiden olduğu gibi dayatılmasına devam edildi. "Suçlu"lar ve sayısı azaltılan göçmen işçiler Bantustan'lara (yurttaşlık haklarına sahip olmayan siyah halkın özel olarak biraraya getirildiği, yaşamaya mecbur edildiği özel yerleşim merkezleri, rezervuarlar — *İ.S.)* sürüldüler. Yasalar da, binlerce insanı bu artı-nüfus rezervuarlarına atmada ırkçı devleti daha iyi teçhizatlandırabilmek için, sertleştirildi. Bu önlemlerden biri, ırkçı parlamentonun kabul ettiği Yabancılar ve Göç Yasası'dır. Bu yasanın çok sayıda maddesi, ırkçı rejimin yığınsal halk direnişi sonunda terketmek zorunda kaldığı Siyahların Düzenli Hareketi ve Yerleşimi Yasası'ndaki maddelerin aynıdır.

Bantustan'lardaki halk yığınlarının derin, daha derin yoksulluk ve sefalete itilmesi devam ediyor. Buralarda açlık yığınsal, hastalıklar salgın boyutlarına ulaştı. Durum, kukla yönetimlerin halka dayattığı ek yüklerle daha da kötüleşmektedir. Kapitalist sistemin hiçbir gelecek umudu bırakmadığı bu kırsal yığınların, bu sistemle hesaplaşmada zincirlerinden başka yitirecekleri hiçbir şey yoktur.

İdeolojik saldırı

Emekçi halk yığınlarının maddi koşullarının iyileştirilmesi için verdikleri savaşımı kapitalist sisteme doğrudan bir meydan okumayla giderek artan oranda, birleştireceğini sezen yönetici sınıf ve onun siyasal temsilcileri, halkı "hür teşebbüs"ün varsayılan meziyetlerine inandırmak için bir ideolojik saldırı başlattı. Bu güçler, amaçlarına varabilmek için anti-komünizm ve anti-Sovyetizm zehrine başvurmayı sürdürüyorlar.

Tekelci burjuvazinin toplumda ekonomik ve siyasal konumlarının üstünlüğü, kapitalist devletin giderek artan oranda yönetici sınıfın en güçlü fraksiyonunun çıkar ve fikirlerini yansıttığı bir durumu yaratıyor. Gerçekten bu üstünlük, büyük sermayenin burjuva devletini kendi yönetim, diktatörlük ve kendini zenginleştirme aletine dönüştürdüğü devlet-tekelci kapitalist sisteminin doğmasıyla sonuçlandı.

Irkçı Başbakan Botha'nın 1979, 1981 ve 1983 yıllarında topladığı, ırkçı rejimin liderlerinin ve sermayenin en önemli temsilcilerinin katıldığı büyük konferanslar, devlet-tekelci kapitalizmin ne denli gelişmiş olduğunun ifadesiydi. Nkomati Anlaşması'nın imzalanması sırasında çok sayıda işadamının hazır bulunması ve bunlardan bazılarının bu anlaşmanın tamamlanabilmesi için ortam hazırlamada oynadığı rol de, ırkçı devletin, Güney Afrika bölgesinde ekonomik üstünlüklerini sağlamlaştırmayı amaçlayan tekelci burjuvazinin çıkarlarına ne ölçüde hizmet ettiğini ortaya koyuyor.

Devlet-tekelci kapitalizmi ne yaparsa yapsın, işçi sınıfı ve kapitalistler, ezilenler ve ezenler, devlet-tekelci kapitalizmi ve halkın çoğunluğu arasındaki çelişkileri ortadan kaldıramayacaktır. Nesnel durum bu çelişkilerin uzlaşmaz doğasını gösteriyor ve altını çiziyor.

Siyah işçilerin ve ezilen yığınların geriye kalan kesiminin verdikleri ve sürdürmekte oldukları savaşım, kendisi bu çelişkilerin sonucu ve ifadesi olarak, ırkçı rejimi derinleşen bir siyasal krizin içine sokmuştur.

Ulusal Kurtuluş Hareketi

Bu krizin tek başına en önemli özelliği, ırkçıların geniş ulusal kurtuluş hareketinin büyüme ve ilerlemesini engelleyemeleridir. 37 yıllık varlığı boyunca ırkçı rejimin kurtuluş hareketini yenilgiye uğratmak ve bastırmak için denediği ideolojik, siyasal ve baskıya dayalı önlemlerin hepsi başarısızlığa uğradı.

Herhangi bir kapitalist devlette olduğu gibi Güney Afrika'da da ordu ve polis, burjuva erkinin savunmasında kullanılan organlardır ve devlet erkinin ana araçlarıdır. Bu nedenle burjuvaziyi yenmek demek, devlet erkinin araçlarını tahrip etmemiz ve onları işlemez hale getirmemiz demektir. Hayatta kalabilmesini güvence altına alan birincil araçların korunmasını sağlamak için, ırkçı rejim, halkın ordusunu, Umkhonto ve Sizwe'yi tahrip edebilmek için elinden geleni yapıyor. Irkçılar bu amaca ulaşmada başarısız kaldılar.

Dahası, halkın saldırısı son birkaç yılda, faşizmin Afrika Ulusal Kongresi'ni (ANC) yasaklayarak uygulamaya başladığı aşırı gerici siyaset döneminde erişmiş olduğumuz düzeye ulaştı. Burada en önemli nokta, şimdiki saldırının Umkhonto ve Sizwe'nin silahlı eylemlerinin eşliğinde gerçekleştiğidir.

Bu tırmanan savaşım, işçiler, kırsal yığınlar, kadınlar, gençlik ve ülkemizin bütün ulusal gurupları, sayısı giderek artan beyaz demokrat ve devrimcileri de içermek üzere milyonlarca insanı savaşıma çekiyor. Bu yığınların siyasal bilinç düzeyi savaşımın ilerlemesiyle yükselmektedir. Aynı şekilde, gerek olursa, devrim için ölmeye olan hazırlanmışlıkları da artıyor.

Aynı zamanda halk, kendi birleşik güçlerini daha iyi kullanabildikçe, demokratik örgütlerde, sendikalarda, toplum, gençlik ve kadın örgütlerinde örgütleniyor. Bu örgütlerin yüzlercesinin birleşik bir cephede ve birleşik eylemde biraraya gelmesi, demokratik hareketin vardığı en önemli ileri adımlardan biridir. Bu, ulusal demokratik devrimin, bu devrimin zaferine ilgi duyan bütün sınıfları katmanları ve ulusal gurupları birleştirmek olan nesnel gereğinin de bir ifadesidir. Lenin'in belirttiği gibi:

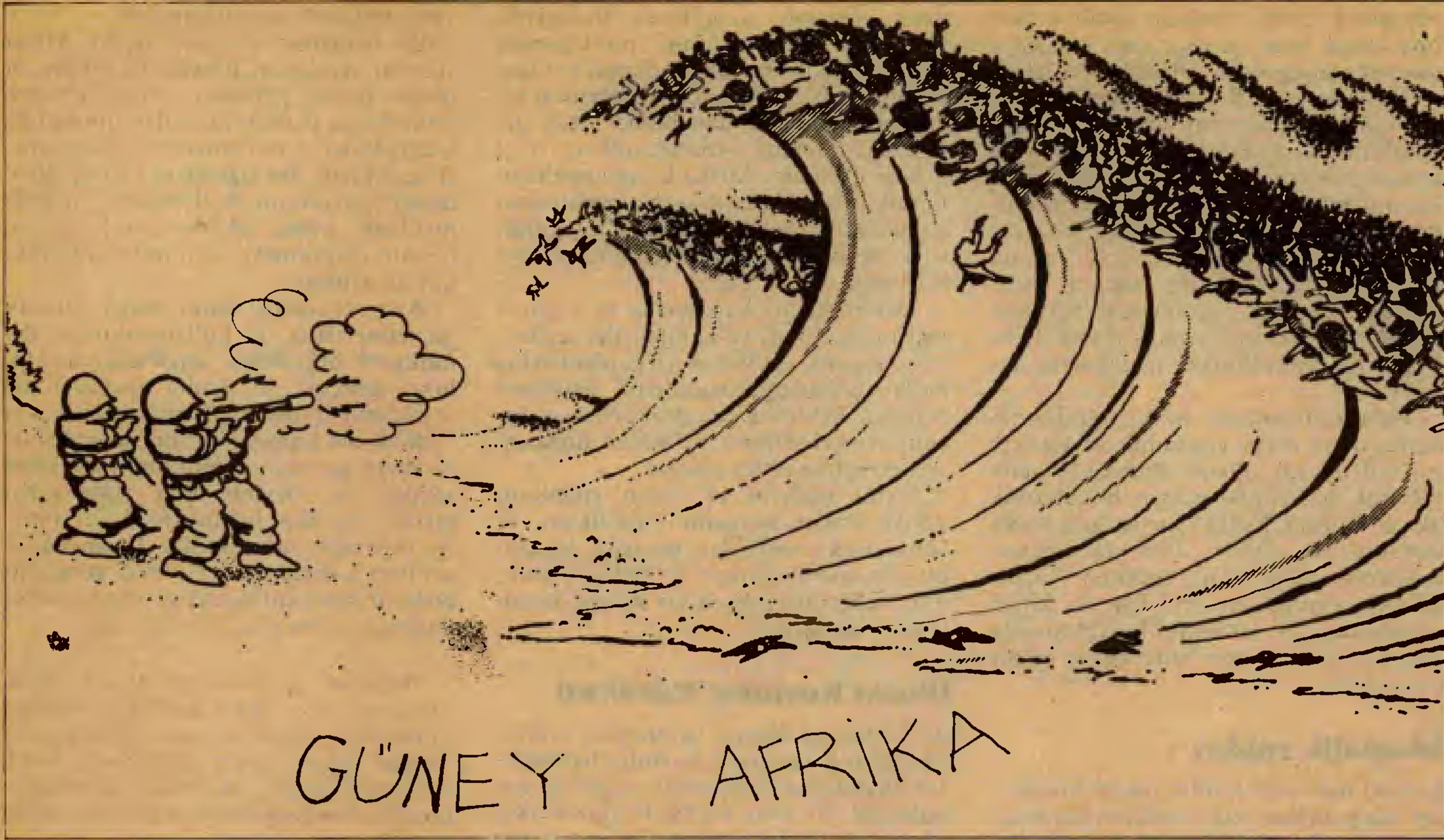
"Yüzeysel gözlemcilerce sık sık ihmal edilen ve hatta hakir görülen... yığınlar, siyasal arenaya aktif savaşçılar olarak giriyor. Yığınlar pratik içinde öğreniyor... kendi yollarını hissediyor, hedeflerini tanımlıyor, kendilerini ve bütün ideologlarının teorilerini sınıyorlar.

"Yığınlar, tarihin kendilerine yüklediği, dünya çapında önem taşıyan devasa görevlere yükselebilmek ve bu görevlerle başedebilmek için kahramanca çaba gösteriyorlar, ve büyük tekil yenilgiler nasıl olursa olsun, kan ırmakları ve binlerce kurban nasıl içimizi parçalarsa parçalasın, hiçbir şey, yığınların ve sınıfların devrimci savaşım sırasında aldıkları bu doğrudan eğitimle kıyaslanabilir önemde değildir." (Lenin, *Devrimci Günler*, İng. basım)

Ülkemizin kahraman yığınları, siyasal arenaya aktif savaşçılar olarak girmeleriyle, ırkçı rejimin siyasetindeki bütünlüğü parçaladı ve bu rejimi artan bir karışıklık ortamına itti. Halk, özverisiyle ve siyasal ve silahlı saldırısının yoğunluğuyla, yönetici sınıf ve onun destekçileri arasında bölünme ve uzlaşmazlıklara yol açtı.

Ezenlerin, bir reform sürecinin başlangıcı olarak sundukları, ancak siyah nüfusun bazı kesimlerini kuklalara dö-

nüştürmek ve halkı ulusal demokratik devrimin zaferi için sürdürdüğü savaşımdan uzaklaştırmak amacıyla hazırladıkları en küstah siyasal manevralar, halk yığınlarının en keskin tutumuyla geri çevrildi. Bantustan ve "ayrı gelişme" programının ve yeni değiştirilen anayasanın akıbeti de, üç meclisli parlamentosuyla birlikte, aynı oldu.

Böylece, ırkçı rejim, toplumsal tabanını yaygınlaştırmada, bütün çabalarına karşın, başarısız oldu. Hatta, yönetici sınıfın ve onun devletinin yaygınlaştırmayı ve devlet-tekelci sermayesinin yanına çekebilmek için satın almayı hedeflediği siyah orta katmanlar bile, asıl olarak, kendi çıkarlarının en iyi ulusal demokratik devrimin zaferiyle gerçekleşeceğine olan inançlarını göstermeye devam ettiler.

Şiddete başvurma

Birbiri ardısıra bir dizi yenilgiyle karşılaşan, bu devrimin ileriye doğru yürüyüşünü sürdüreceğinin kesin olduğunun farkında olan ırkçı rejim, artık eski yoldan yönetemiyor. O, devlet gücünün birincil hedefi olarak ırkçı rejimin savunmasını ön plana getiren bir krizden çıkma programını benimsemeye zorlandı.

Engels'in devlet erkinin "devlet içindeki sınıfsal uzlaşmazlıkların artması oranında... güçleneceği" şeklindeki gözleminin doğruluğunu gösteren ırkçı rejim, devlet-tekelci kapitalizminin ağırlaşan bunalımına, baskı araçlarını, özellikle orduyu güçlendirerek karşılık verdi. Daha da ileri giderek, devlet aygıtını öylesine yeniden örgütlüyor ki, ordunun generalleri, "bütünsel strateji" olarak adlandırılan bir siyaset yoluyla, komuta ettikleri tümenleri, toplumda ulusal güvenlik dedikleri şeyi sağlayacak yegane güç olarak gösterip, bu aygıtın kontrolünü kendi ellerine alıyorlar.

Varlığına yönelen bir tehlikeye karşılık olarak, kapitalist sınıf, beyazların yerleşik-sömürge azınlığının burjuva-demokratik haklarının korunmasına sırtını çevirmeye hazırlanıyor, bu konudaki bütün bahanelerini de terketmiş bulunuyor. Burjuva yönetiminin en utanmaz ve gaddar savunucularının diktatör hükümeti, ülkemiz ve bir bütün olarak halkımız için, militaristleşmenin artması, baskının, devletin bireylerin yaşamına daha fazla karışması ve dizginlerini koparmış zorbalık anlamına geliyor.

Devlet-tekelci kapitalizminin, ulusal demokratik devrimin zaferi yolundaki yığınsal saldırının bir sonucu olarak, yüzyüze geldiği tehlikeye kaçınılmaz yanıtı, toplumsal yaşamın bütün yonlerini çevreleyen aşırı tepki ve karşı-devrimin kararlı izleyiciliğidir. Böyle bir karşılık, kaçınılmaz olduğu gibi, bilinçli yığınların daha büyük direnişinden başka birşey doğuramaz. Yönetici sınıfın derinleşen genel krize tepkisi, bu krizin katmerlenmesinin ve devrimci durumun daha da olgunlaşmasının temelini döşer.

Bu durum işçi sınıfına ve ülkemizin emekçi halkına özel bir meydan okuma olanağı yaratıyor. Marks ve Engels'in sözleriyle "burjuvazi yalnızca kendi ölümünü getirecek silahları dökmekle kalmadı, bu silahları kullanacak insanları — modern işçi sınıfını-proleterleri de yarattı." *(Komünist Manifesto,* İng. basım)

Tarih, ülkemizin proleterlerinden bu silahları kullanmak üzere eline almasını ve halkımızın yığınlarına önayak olmasını, ırkçı askeri tekelci diktatörlüğün yıkılması için çağrı yapmasını istiyor. Bu yığınlar, bu görevi yerine getirmek üzere savaşım içinde kendilerini eğitiyor ve örgütlüyorlar. Onlar, her gün eski düzen altında yaşamak istemediklerini, zafere olan inançlarını ve bu zafere ulaşmak için gerekli her özveride bulunma kararlılıklarını sergiliyorlar.

Ancak, Lenin'in gözlemlediği gibi:

"Devrim, yalnızca... nesnel değişmelere öznel bir değişikliğin, yani, devrimci sınıfın, hiçbir zaman, hatta bunalım döneminde bile yere çalınmazsa 'düşmeyen' eski hükümeti kırıp atacak (ya da yerinden fırlatacak) güçte devrimci yığın eylemi koyma yeteneğinin eşlik ettiği bir durumdan çıkar." (Lenin, *II. Enternasyonal'in Çöküşü)*

Güney Afrika Komünist Partisi'nin ve ANC'nin başı çektiği devrimci bağlaşıklığın amacı, ülkemizin işçilerinin ve ezilen yığınlarının uğruna çalıştıkları hedef, ırkçı rejime karşı verilen savaşımı kendi ellerine almaktır.

Önümüzdeki dönemde, onlar, ırkçı rejimi yerinden oynatacak kadar güçlü devrimci yığın eylemlerini koyacağımız ortama doğru ilerlemek gereğini duyacaklardır.

İşçiler eyleme geçiyor

Bu süreçte işçi sınıfı merkezi rol oynamalıdır. İşçi sınıfı, kapitalist üretim biçiminin bu özel ürünü, ulusal demokratik devrimin zaferine bağlanmış sınıf ve ulusal güçlerin bağlaşıklığına öncülük etme gibi tarihsel bir misyona sahiptir.

Bu, örgütlü proletaryanın yığın savaşımında giderek artan sayıda, ezilen yığınların diğer kesimleriyle yanyana yer alması anlamına geliyor. Bu işçiler, daha şimdiden kapitalist sınıfa ve onun ırkçı ve demokratik-olmayan devletine karşı harikulade bir şekilde ayağa kalktılar. Daha yüksek ücret ve daha iyi çalışma koşulları için verilen ekonomik savaşım, istemlerini almak için grev eylemine başvuran yüz binlerce işçiyi kapsadı. Bazılarında polis baskısının bir sonucu olarak işçilerin yaşamlarını kaybettiği yüzlerce çarpışmada siyah işçiler, sömürücüleri istemlerinin çoğunu kabul etmeye zorladılar.

Bu çarpışmalar arasında, maden işçilerinin geçen yıl yaptıkları grevin tarihsel önemi vardır. Bu grev, rahmetli J.B. Marks gibi komünistlerce yönetilen ve daha sonra 1950'lerdeki yığın eylemlerinin habercisi olan 1946 madenciler grevinin militan gelenekleri doğrultusunda yürütüldü. Transvaal'da, 1984 madenciler grevini izleyen ve siyasal ve ekonomik istemler ileri süren "evde kal" eylemi örgütlü işçi sınıfının gücünün mükemmel bir gösterisi ve işçi sınıfının, kurtuluş gününü daha da yakına getirmek için, demokratik çoğunluğun diğer kesimleriyle birlikte neler yapması gerektiğinin pratik bir örneğiydi. İşçi sınıfı hareketi kendisini ülkemizin savaşım veren yığınlarının diğer kesimlerinden yalıtlamaya yönelik çabaları şiddetle reddetmeye devam etmelidir.

Örgütlü işçi sınıfı hareketinin yerine getirmek durumunda olduğu, hem siyasal hem ekonomik görevler vardır. O, sendikal hareketin yayılmasına, güçlenmesine ve tek bir federasyonda birliğin sağlanmasına yönelik çalışmasını sürdürmelidir. İşçi sınıfının en ileri temsilcilerinin bu hareketinin devrimci nitelikte olmasını sağlama gibi bir sorumluluğu var. Çünkü, tam da bu, ulusal demokratik devrimin muzaffer olması, ülkemiz işçi sınıfının çıkarınadır.

Yani, işçi sınıfının en bilinçli temsilcileri, sendikaları yalnızca sınıfın ekonomik çıkarlarını öne süren örgütler olarak değil, aynı zamanda devrimci savaşım okulları olarak değerlendirmelidirler. İşçiler bu savaşımda, yalnızca ekonomik haklarının değil, fakat aynı zamanda bir sınıf olarak çıkarlarının da bilincine varmalıdırlar. Halihazırda binlerce işçi bu anlayışta olduklarını eylemde göstermiştir. Ulaşılan bu noktadan hareketle, biz, inşa etmekte olduğumuz devrimci sendikal hareketin, ırkçı, faşist ve burjuva devleti, işçi sınıfının bir sınıf olarak çıkarları doğrultusunda yıkma savaşımında öne geçmesini sağlamalıyız.

Siyasal eylem

İşçi sınıfı, bu hedefe ulaşmak için, yalnızca sendikalara üye olmakla yetinmemelidir, sendikalar proletaryanın yığın örgütleri olarak önemlidirler. Buna ek olarak, ulusal demokratik devrimin siyasal ve askeri görevlerinin yerine getirilmesinde kendi üstüne düşeni yapabilmesi için, Afrika Ulusal Kongresi'nin (ANC) ve Umkhonto we Sizwe'nin saflarını güçlendirmek, işçi sınıfının hayati önem taşıyan çıkarlarındandır.

Marksizm-Leninizm, Lenin'in yazdığı üzere bize öğretiyor ki: Kapitalizmde proletarya... burjuvaziye doğrudan ve tamamıyla karşı durabilen ve bu nedenle sonuna dek devrimci olmaya yetenekli tek sınıftır." (Lenin, *Proletarya Diktatörlüğü Çağında Ekonomi ve Siyaset)*

Sonuna dek devrimci olmak demek, sosyalist devrimin zaferi için, burjuvazinin bir sınıf olarak yenilgiye uğratılması için, erkin, kendisi yönetici sınıf olacak şekilde proletaryanın ellerine geçmesi için çarpışmak demektir. İşte bu, ülkemiz işçi sınıfının, bütün kapitalist ülke proleterlerinin olduğu gibi, karşı karşıya olduğu tarihsel görevdir.

Bu nedenle, ulusal demokratik devrimin zaferi için sürdürdüğü savaşımda işçi sınıfı, kendisinin sosyalist devrimin ebesi olarak taşıdığı yükümlülükleri gözden uzak tutamaz. Proletarya yalnızca demokratik devrimin başarısıyla değil, aynı zamanda bu devrimin kapsamlı olmasıyla ve tekelci burjuvazinin konumlarının temelini söküp atmada olabildiğince ilerlemesiyle ve işçi sınıfına ve ezilen ve sömürülen kırsal yığınlara maksimum yararı sağlamasıyla ilgileniyor.

Bu nedenledir ki, işçiler Güney Afrika'nın kurtuluşu için verilen savaşımın dışında duramazlar. Aynı ölçüde açıktır ki, bu işçiler, demokratik bir Güney Afrika için verilen savaşıma, kendi özgül sınıf çıkarlarının, demokratik devrime kendi damgalarını vurmaları ve halk demokrasisinden proletarya yönetimine doğru kesintisiz ilerlemenin koşullarını hazırlamaları gerektiğinin bütünüyle bilincinde olarak katılmalıdırlar.

Bu yıl 64 yaşına basan Güney Afrika Komünist Partisi, ülkemiz proletaryasının öncü temsilcisi, ülkemizde, işçiler arasında, çilekeş ve ezilen yığınlar arasında yaşıyor. İlk önce bir proleter parti olduğu için, özgürlük ve sosyalizm için savaşıyor. Burjuva yönetiminin NP (Milliyetçi Parti), HNP (Herstige National — aşırı sağcı bir parti — *İ.S.)*, Muhafazakar Parti ve İlerici Federal Parti (PFP) gibi partilerince gammazlanan, izlenen ve bu partilerin korktuğu bir parti olan GAKP, demokratik bir Güney Afrika için verilen savaşımda en ön saflarda yer alıyor.

Onun üyeleri hem ülkemizde ve hem de bölgemizde eylemde öldüler. Çok sayıda lider ve üyesi, ulusal kurtuluş hareketindeki yoldaşlarımızla birlikte uzun hapis cezaları çekmekteler. Diğerleri, ANC'nin Umkhonto we Sizwe'nin disiplinli saflarına karışmış olarak ve bu örgütlerin liderliği altında çalışarak, savaşımın tehlikelerini yakın arkadaşlarıyla birlikte yaşıyorlar ve halkın davası için yapacaklarının en iyisini yaparak çalışıyorlar.

Komünist partisi sosyalizmin partisidir ve proletaryanın burjuvazi üzerinde sonul zaferinden ve sosyalist bir Güney Afrika'nın doğacağından emindir. Bu hedefe ulaşmak için, işçi sınıfı sömürgeci ırkçı rejime karşı verilen savaşımı kendi savaşımı yapmak zorundadır. Ayrıca, en sınıf bilinçli işçilerin kendi öncülerine, Güney Afrika Komünist Partisi'ne katılması yaşamsal önem taşıyor.

Afrika Ulusal Kongresi'nin başını çektiği kurtuluş bağlaşıklığın ortak siyasal ve askersel saldırısıyla bu rejimi geri çekilmeye zorladık. Bu geri çekilmeyi bir bozguna dönüştürmeliyiz. Ülkemizin siyah işçileri daha şimdiden büyük kahramanlık örnekleri verdiler. Önümüzdeki dönemde devlet-tekelci kapitalizmine karşı özgürlük ve sosyalizm için kapsamlı saldırısını yoğunlaştırırken, ülkemizin bütün halkı, işçi sınıfına bel bağlayacaktır. Zafere er ya da geç ulaşacağız ama bunun daha geç olacağına daha er olması için gereken bütün güce sahibiz. Günün çağrısı:

Birleş! Seferber ol! Haydi özgürlük ve sosyalizm için saldırıya!

1 Mayıslarda gene alanlara dolacak, birlik, dayanışma ve savaşım günümüzü kıpkızıl kutlayacağız

Kızıl 1 Mayıslara doğru

Yoldaşlar, bu yıl 1 Mayıs'a ilk kez Frankfurt'ta katıldım. Daha önce başka bölgedeydim. Bu yıl da her zamanki gibi yine kıpkızıldık, kararlıydık, bazı eksikliklerimize rağmen çok başarılıydık.

Türkiyeli örgütler arasında en kalabalık bizdik ve hep birlikte haykırırken şunu düşündük Bugün Türkiye'de kutlanmayan 1 Mayıs, yarın kıpkızıl kutlanacaktır. Türkiye işçi sınıfının buna gücü vardır. O, 1 Mayıslarda yine alanlara dökülecektir ve 1977'nin hesabını da soracaktır.

Türkiye'de faşizm çözülüp gitti, bir ara dönem yaşanmaktadır. Yürükoğlu yoldaşın belirttiği gibi ara dönemin nereye varacağını sınıf savaşımı belirleyecektir. Biz ara dönemin devrim doğrultusunda gelişmesi için ara dönemdeki demokrasi kavgasını devrim kavgasına bağlayacağız.

Türkiye ve dünya devrimine hazırlanıyoruz. Emperyalizmin zayıf halkası Türkiye'de devrim yapıp dünyanın devrim çağrısına yanıt vereceğiz. Kızıl 1 Mayıslar için ileri!

Dilek Yıldırım, Frankfurt

Frankfurt'ta İşçinin Sesi *korteji*

Flamalarımız, kızıl bayraklarımız ve devrimci belgilerimizle yürüdük

1 Mayıs'ı sendikaların düzenlediği yürüyüşe katılarak kutladık

1986 1 Mayısı'nda 1 Mayıs alanında buluşalım

Yoldaşlar,

Dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve savaşım günü olan 1 Mayıs'ı Oslo'da sendikaların örgütlediği yürüyüşte Kürdistanlı derneklerle beraber yer alarak kutladık. Gelecek 1 Mayıs'ta 1 Mayıs alanında buluşmak üzere Türkiye işçi sınıfına binlerce selam.

Geçenlerde *Proleter Dayanışma*'nın bir sayısı elime geçti. Bu sayısında *Proleter Dayanışma* sözde *İşçinin Sesi*'ne eleştiriler getirmeye çalışıyor. Faşizmi bir sürü parçalara bölmüş: Sömüreni, gizlisi, açığı, kapalısı, vb., vb. Sonra da Türkiye'de faşizmin olduğunu savunuyor.

Bazıları, Türkiye gerçeğini anlamak ve görmek istemiyorlar. Bu nasıl faşizm ki, Evren'in önerileri Meclis tarafından reddedilebiliyor, siyasal bunalım açıkça tırmanıyor.

Proleter Dayanışma 1982 Anayasası'nın anti-demokratik, gerici bir anayasa olduğunu yazmış. Öyledir ama birincisi, her anti-demokratik, gerici anayasa faşist değildir. İkincisi, tarihte nerede faşizmin anayasası olduğu görülmüş?

Yoldaşlar, Türkiye sol hareketi geneliyle taşıdığı küçük burjuva damga nedeniyle daha hâlâ Türkiye'de faşizmin olduğunu söylüyor. Oysa, Türkiye pratiği, faşizm var mı yok mu tartışmasını çoktan geride bıraktı ve sonuca bağladı. Bu ara dönemde bizlere düşen görev, partimizin çizdiği Leninci yoldan, yığınları kazanmak için canla başla çalışmaktır. Selamlar.

Selim İleri, Norveç

Paris'te 1 Mayıs'ı kutladık

Paris'te CGT'nin düzenlediği yürüyüşte İşçinin Sesi *korteji*

Büyük Zafer'in 40. yıldönümü kutlamaları, faşizm ve Dünya Savaşı'nın "bir delinin" değil, kapitalizmin ürünü olduğu gerçeğini yeniden gözler önüne serdi.

Gerçek ve sahte kutlamalar

Büyük zaferin 40. yıldönümü tüm dünyada anıldı ve nasıl anıldığı çok şeyin göstergesi oldu.

Kızıl Ordu ve Partizan gazileri Kızıl Meydan'daki törende halkın coşkun sevgi gösterileri eşliğinde gururla yürüyorlar.

Sosyalist ülkelerde bayram

Sosyalist ülkelerde 40. yıl kıvançla kutlandı. Hele Sovyetler'de, halk günlerce sokaklardaydı. Savaş gazileri, bütün büyük şehirlerin meydanlarında, parklarında gençlere savaş anılarını aktardılar. Her köşede marşlar, savaş sırasında sevilen halk şarkıları çalıyordu. Radyo-televizyon, savaş anılarına geniş yer vermeye özel çaba harcadı. Amaç, genç kuşaklara, yaşanan önemli deneyleri aktarmaktı.

9 Mayıs günü Kızıl Meydan'da büyük tören oldu. Askeri birliklerin yanısıra, o yıllarda asker ya da partizan olarak savaşmış gaziler de geçit törenine katıldılar ve hınca hınç dolu Kızıl Meydan'ın coşkun sevgi gösterilerine tanık oldular.

Bu törenden bir gün önce, 8 Mayıs'ta ise Kremlin'de Büyük Zafer kutlandı. Asker ve partizan gazilerinin kızıl bayraklarla salonda gösteri yaptıkları kutlamada, Gorbaçof yoldaş da güzel bir konuşma yaptı.

Gorbaçof yoldaş konuşmasında, Sovyet halkının kahraman savaşımına uzun uzun değindi. SBKP'nin liderliğini övdü ve özellikle Stalin'in savaş sırasındaki başarılı liderliğini vurguladı. En çok alkışı bu sözlerin topladığı söyleniyor.

Gorbaçof yoldaş konuşmasında, savaş sırasında öteki halkların kahramanlıklarına da değindi ve bunu yaparken Yugoslavya'dan haklı olarak, en ön sırada sözetti. Arnavutluk ve Doğu Avrupa halklarından sonra, Batı Avrupa'daki direniş örgütlenmesinin oynadığı rolü ele aldı ve en son olarak da Müttefik devletlerin rolüne değindi.

Konuşmanın çok güzel yanlarından biri, faşizmin ve savaşın kapitalizmin doğasından kopuk, Hitler gibi bir delinin ürünüymüş gibi ele alınmamasıydı. Nazi Almanyası'nı silahlandıran, onunla Münih pazarlığını yaparak onu Sovyetler'in üstüne salmak isteyen kapitalist sistemdir, tüm Batı'dır diye açıkça belirtildi. Savaşta Batı'dan Sovyetler'e verilen desteğe teşekkür edildi, ama bu destek, "Batı'da iddia edildiği kadar büyük değildir" dendi.

Gorbaçof yoldaş, daha sonra tarihin yinelenmek istendiğine dikkati çekti. ABD'yi Münih'in mirasçısı olmakla ve emperyalist sistemin bugünkü saldırgan ucunu temsil etmekle suçladı.

Gorbaçof yoldaşın konuşmasında dedikleri, Batı'nın savaştaki rolünün konuş biçimi ve sırası, Batı'da pek bir tepki yarattı. Ne var ki, Batı basınının kendi yazdıkları bile bu tepkinin haksızlığını ve yersizliğini kanıtlamaya yetiyordu.

Örneğin, savaşta Batı'nın rolünün en sonda gelmesinden yakınan bir yazıda, bir Sovyet generalinin buna ilişkin açıklaması da verilmiş. General, Dünya Savaşı'nı ve Sovyetler'e saldırıyı hazırlayan tüm uluslararası emperyalizmdir demiş. Yani, demek istemiş ki, Batılı müttefiklerin askeri katkısının yetersizliği yanısıra, savaşın çıkmasında oynadıkları rol, bu katkıyı da silip süpürüyor, daha fazla yer vermey olanaksız kılıyor.

Ayrıca, Batı basınında Gorbaçof yoldaşın konuşmasında dedikleri "eleştirilirken", söylenenleri bir bir doğrulayan haberler yer alıyordu. Bir bütün olarak emperyalizmin, yeni bir dünya savaşı doğrultusunda nasıl hazırlandığını, Başkanı, SS'lerin mezarını ziyarete giden ABD'nin bugün nasıl bir saldırgan uç olduğunu somut haberler kanıtlıyordu.

Tüm sosyalist ülkelerde 40. yıl içten bir coşkuyla kutlandı. ADC'de Honecker yoldaş konuşmasında ADC halkının, kendilerini faşizmden kurtaran Sovyetler'e dostluk duygularını yineleyerek bitirdi.

Batı'da gerçek ve sahte kutlamalar

II. Dünya Savaşı dünya halklarının yaşamında önemli bir olaydı. Büyük zaferin 40. yıldönümü, bu açıdan, Batı halklarınca da içten, coşkuyla kutlandı. Ancak Batı burjuvazisi için durum hiç de böyle olmadı.

Bir kez, Batı basını genelinde 40. yıldönümünü, savaşı her zamankinden çok daha fazla çarpıtarak, Sovyetler'in rolünü aşırı derecede küçümsemeye çalışarak "kutladı". Reagan, Sovyetler'den hiç söz etmedi.

İkincisi, ABD büyükelçileri sosyalist ülkelerdeki törenleri boykot ettiler. Bunun da bahanesi geçen aylar içinde Alman Demokratik Cumhuriyeti'nde bir Amerikan askerinin vurulması olayıydı. Bu kişisel olay, 40. yıl gibi bir kutlamaya katılmamanın ancak uydurma bahanesi olabilirdi!

Üçüncüsü, Reagan Avrupa gezisinde hem sosyalist ülkelerin sınırlarına bile dil uzatan, emperyalist yayılmacılığı açıktan savunan, savaş çığırtkanı, düzeysiz ve azılı gerici konuşmalar yaptı, hem de bunlar yetmiyormuş gibi, SS'lerin mezarını ziyaret etti! Öyle ki, bu tutum dünya Yahudileri arasında ve Avrupa kamuoyunda çok büyük, ABD kamuoyunda ise belli derecede tepki uyandırdı ve bazı burjuva kesimler bile Reagan'a sert eleştiriler yöneltmek zorunda kaldılar.

Batı'da burjuvazinin 40. yılı böyle "kutlaması" ve bu saygısızlığın başını da ABD'nin çekiyor olması, Gorbaçof yoldaşın konuşmasında değindiği bazı konuların canlı kanıtı oldu. Bir kez bu yeni bir dünya savaşı hazırlığına işaret ediyordu. İkincisi, bunun sorumlusu tümüyle emperyalist sistemdi. Üçüncüsü ise, bu kez saldırgan uç Nazi Almanyası değil, dünyanın jandarmalığını yapan ABD'ydi ve Reagan SS mezarlığını ziyaret ederek Almanya'ya, "bu kez aynı safta olalım" mesajı veriyordu.

Açıktır ki dünya savaşı gerçek bir tehlikedir. Bu tehlikeyi önlemenin yolu ise Büyük Vatandaş Harbi'nde Sovyet halkının gösterdiği gibi özveriyle, canla başla devrim için savaşmak ve devrimi zafere ulaştırmaktır.

Vietnam halkı zaferin 10. yılını coşkuyla kutladı

Vietnam Halk Ordusu Ho Chi Minh kentinde yapılan kutlama töreninde

Reagan Avrupa gezisinde, ABD'nin Nikaragua siyasetine destek ararken yığınsal protestolarla, "Nikaragua'dan elini çek" belgileriyle karşılaştı.

Amerikan ambargosu ters tepecek

Nikaragua devrimi 6. yılını doldurmak üzere. Geçen sonbaharda seçimlerin yapıldığı Nikaragua, devrimden bu yana her yönüyle bir değişimin, hareketliliğin içinde. Bir yandan savaş durumu sürüyor. Bütçenin %40'ı askersel harcamalara ayrılıyor. Öte yandan başarı şansı kendilerinin komünist doğrultuda gelişmelerine bağlı olan Sandinistlerin toplumsal kuruculuk, toplumu dönüştürme çalışmaları ilerliyor.

Kuzey ve Güney Amerika arasında önemli bir stratejik yer tutan bu ülkenin insanları için 6 yıldır değişmeyen, emperyalizmin yoğun saldırılarıdır. ABD, zaten barut fıçısı görünümündeki Latin Amerika'da Nikaragua devriminin etkilerinden ölesiye korkuyor. Nikaragua'yı tanımak zorunda kalan ABD şimdi çeşitli taktiklerle devrimi boğmaya çalışıyor. Örneğin, Nikaragua'ya komşu ülkelerden askeri saldırı girişimlerinde bulunuyor. Honduras'la ABD arasında varolan güvenlik işbirliği anlaşmasının daha da genişletilmesi söz konusu. Öte yandan, güneydeki Kosta-Rika, tarafsızlığını ilan etmişken, sınırları koruma bahenesiyle "temel askeri bilgiler" vermek işiyle görevli ABD danışmanları bu ülkeye gönderildi.

ABD, parçalanmış karşı-devrim cephesinden arta kalanları da CIA aracılığıyla Kosta-Rika'da toparlama yoluna gitti. Geçtiğimiz aylarda, "Kontra" diye adlandırılan bu karşı-devrimciler için baskın taktikleri içeren bir CIA broşürünün kamuoyunu nasıl ayağa kaldırdığı hatırlardadır.

Yine sert tepkilere yol açıp fiyaskoyla sonuçlanan, Nikaragua limanlarının CIA tarafından mayınlanması ve bölgeye yük taşıyan Sovyet gemilerinin takip edilmesi olaylarından sonra, ABD, Kontralarla ilgili çabalarını yoğunlaştırdı. Bir süredir Reagan Kontraları özgürlük aşığı kahramanlar gibi göstermeye uğraşıyor. Reagan'a bu uğraşını, Kontralara, "ABD'yi kuran atalarıyla moral bir eşitlik" payesi bağışlayacak kadar ileri götürünce eleştiri ve alaylara konu oldu. Amaçladığı, ABD Kongresi'ni, karşı-devrimcileri 14 milyon dolarlık bir yardımı ("insani amaçlarla kullanılmak üzere" (!)) onaylama yönünde etkilemeye çalışmaktı. Daha önce 28 milyon dolarlık bir yardım tasarısında olduğu gibi bu tasarı da ABD Kongresi'nde "Şahinlerin" yenilgisiyle sonuçlandı.

Bu arada Nikaragua Devlet Başkanı Ortega ile ABD Dışişleri Bakanı Schultz'un Uruguay'da yaptıkları görüşmede Schultz köşeye sıkıştı, ancak yüzsüzce tavizler istemekten de geri kalmadı. Ortega Schultz'un "diyaloga kapalı" olduğunu belirtti. Bu görüşme de, ABD'nin gerçek niyetlerini kör gözlere bile gösterecek bir başka örnek oluşturmaktan öteye gitmedi. ABD, "kaşının altında gözün var" örneği, Nikaragua'yı üzerinde Marks'ın resmi bulunan pullar basmak"la suçladı(!)

Son haftalarda, Reagan'ın, Avrupa halkından yoğun tepkiler gören ve birkaç diplomatik skandalın da süslediği Avrupa gezisinin önemli bir gündem maddesi de Nikaragua, özellikle de Nikaragua'ya karşı ABD'nin başlattığı ekonomik ambargo idi. Devrimin, diplomatik baskılar, liberalleşme vb. gibi yollardan geriletilmesini ehven bulan Avrupalı müttefiklerine Reagan, kendi sopa siyasetini benimsetmeye çalıştı. Ancak onların "sert yöntemlerin kıtada zararlı tepkilere, cepheleşmelere yol açabileceği" ve Sandinistleri "Sovyetler Birliği ile daha yakın bağlar kurmaya yöneltme riskini taşıdığı" endişelerini gideremedi. Reagan'ın girişimleri, ABD ile Avrupa arasındaki yaklaşım farklarının daha da belirginleşmesiyle sonuçlandı. Bonn'daki zirveye katılan diğer 6 emperyalist ülke (Fransa, Almanya, İngiltere, Japonya, İtalya, Kanada) ABD'nin Nikaragua'ya ekonomik ambargo kararına uymayacaklarını açıkça belirttiler. Ardından, Strasbourg'da toplanan Avrupa Parlamentosu'nun II. Dünya Savaşı'nın sona erişini kutlama toplantısında kürsüye gelen Reagan solcu üyelerin protestoları, "Nikaragua'dan elini çek" belgileriyle karşılaştı.

Tam Reagan Avrupa gezisindeyken, Ortega da Sovyetler Birliği'nde ve öteki sosyalist ülkelerde bir dostluk gezisi yapıyordu. Sovyetler Birliği, Nikaragua'ya verdiği desteği daha da arttırdı. Gazetelerin yazdığına göre ABD'nin Nikaragua'ya ambargosu Sovyetler Birliği'ne 27 milyar dolara maloluyormuş. Zaten ambargonun amaçlarından biri de, tam Schultz-Gromiko görüşmeleri öncesinde Sovyetler'e yönelik bir manevra yapmaktı.

Ancak ABD'nin Nikaragua'ya karşı ard arda gelen saldırıları, ABD'yi oldukça açık düşürmeye başladı. Bu nedenle ABD'de de bu konuda görüş ayrılıkları derinleşiyor. ABD kamuoyunda Nikaragua'ya sempati hızla artıyor.

Sandinistler, her alanda başarılı bir savaşım yürütüyorlar. Bir yanda Kontralarla savaşırken ve sosyalist ülkelerle dostluğu geliştirirken, öte yanda ABD ile diplomatik pazarlıklara da kapıyı kapatmıyor, o kanaldan da bazı ödünler kazanmaya çalışıyorlar. Nitekim ambargo fiyasko olma yolunda ilerliyor. Geçenlerde Schultz'un bile ambargonun pek etkili olacağını sanmadığını açıklamış olması ilginçtir.

Tülin Uyar

Avrupa gezisinde dedikleriyle ve yaptıklarıyla büyük tepki toplayan ve yaralar alan Reagan, şimdi yaralarını yalamakla meşgulmuş. Ama Reagan'ın yaralarını geçiremeyeceği, yıldızının sönmeye başladığı, ona yönelen eleştirilerin artık kalıcı iz bıraktığı ve bu anlamda, kendisinin teflon tabakasının soyulmaya başladığı söyleniyor.

Reagan'ın teflonu soyulmaya başladı

Reagan, 1 Mayıs'ta başlattığı Avrupa gezisini biraz daha sürdürseydi, neredeyse resmen kovulacaktı.

Avrupa'ya 1 Mayıs'ta gelen Reagan, önce Bonn'da 7 emperyalist ülkenin yıllık zirvesine katıldı. Zirvelerden, bu ülkelerin kendi deyimiyle, hiçbir yıl fazla birşey beklenmezdi. Ama bu yılki zirve, içi boş bir resmi iyimserlik havası yaratma işlevini bile görememiş ve bu zirvelerin 11 yıllık tarihçesinde ilk kez çıkmaza girerek sonuçlanmıştır.

Zirveyi çıkmaza sokan konu korumacılık olmuştur. Bu konuda ortak bir karara varılamamasının, bu ülkelerde korumacılık eğilimlerini güçlendirerek, savaş öncesini andıran bir pazar kavgası ortamını hızla yaratabileceği belirtiliyor. Ayrıca, üzerlerinde ortak görüş çıkmayacağı bilinen, ABD bütçe açığı, dünya borç krizi gibi birçok konu da gündeme bile getirilmemiştir.

Reagan tam Avrupa'ya gelmezden önce ABD Nikaragua'ya ekonomik abluka ilan etti. Hesaba göre, başarılı bir zirve ve Avrupa gezisi ile, Avrupa da ABD'yi destekliyor havası yaratılacaktı. Bu olmadı. Bazı Avrupa ülkelerinin Orta ve Latin Amerika'ya ilişkin çıkar ve yöntemleri ABD ile çelişmektedir. Bu durum açıkça belirtilince, ABD'nin hesabı tutmadı.

Ayrıca, ABD, Star Wars denen uzay silahları projesine Avrupa'dan destek istemektedir. Almanya'da ise Kohl, Alman tarihinin karanlık sayfalarının içte ve dışta yüklediği ağırlığı biraz hafifletmek istemektedir. Bu gerekçeyle Kohl, Reagan'ın da kendisiyle birlikte, SS'lerin yattığı Bitburg mezarlığını gezmesini istedi. Buna karşılık da Star Wars'a destek verdi. Böylece zirvenin hemen ertesinde, 5 Mayıs'ta, Bitburg mezarlığına gidileceği kesinleşti. Dünya halklarının Nazizme duyduğu nefretin boyutlarını doğru hesabetmeyen bu adımın koparacağı gürültünün endişesi zirvenin üstüne karabulut gibi çöktü ve endişe haklı da çıktı.

Zirvenin bittiği gün Bonn'da büyük gösteriler oldu. Göstericiler "Nikaragua'dan elini çek", "Biz savaşı gayet iyi hatırlıyoruz" gibi belgilerle Reagan'ı protesto ettiler. Ayrıca Reagan ve Kohl'un SS mezarlığını ziyaretine karşı tüm dünya demokratik kamuoyunda gürültü koptu. Toplama kamplarında SS'lerin zulmü altında 6 milyon kayıp vermiş Yahudilerin de çeşitli örgütleri olayı şiddetle kınadılar.

Bundan sonra, 8 Mayıs'ta Reagan, II. Dünya Savaşı'nın bitişinin 40. yıldönümü dolayısıyla, Strasburg'da, Avrupa Parlamentosu'nda bir konuşma yaptı. Bu, o denli iki yüzlü, o denli azılı gerici, bağnaz anti-komünist, savaş çığırtkanı bir konuşmaydı ki Avrupa'yı, Avrupa Parlamentosu'nu da bir kez daha karıştırdı.

II. Dünya Savaşı'nın 40. yıldönümünde yapılan bu konuşmada Reagan, savaşın neredeyse tümden bir tarafını temsil eden Sovyetler Birliği'nden tek söz bile etmedi! Bunu yapan bir siyaset adamı yalnızca gerici değil, aynı zamanda ayakları, gülünç derecede yerden kopuk bir gericidir.

Konuşmada Reagan, Sovyetler'in savaştaki rolünden söz etmediği gibi, bir de Sovyetler'i kastederek, Avrupa'nın Hitler benzeri ikinci bir ideolojik-siyasal tehlikeden kurtulduğunu (!) söyledi. Ardından Sovyetler'i saldırganlıkla suçladı ve bu suçlamayı da utanmadan Nikaragua'ya kadar uzattı. Sonra da bunlara dayanarak silahlanma planlarının reklamına geçti. Böylece, bırakalım siyasi görüşleri, Reagan'ın konuşması yalancı olmayan herkesi öfkeyle yerinden hoplattı.

Avrupa Parlamentosu'nun 434 üyesinden 200'ü, Reagan'ı, kendisinin hiç beklemediği bir sertlikte protesto etmeye başlayınca Reagan bir ara düpedüz kekelemeye başladı. Salonun solunda oturan 200 milletvekili, konuşmanın çeşitli yerlerinde protesto pankartları kaldırdılar, Reagan'ın Avrupalılara yönelik duygu sömürüsü yaptığı en "ince" yerlerde özellikle hiç alkışlamadılar ve ABD'nin Nikaragua'ya uyguladığı saldırganlığı da Sovyetler'e maletmeye kalkışınca kalkıp salonu terkettiler.

Daha sonra Britanya İşçi Partisi Avrupa Parlamentosu Milletvekillerinden Barbara Castle, Reagan'ın Sovyetler'e karı nefret uyandırmaya çalıştığını, sonra da barış önerileri getirdiğini, bunun kaba bir ikiyüzlülük olduğunu söyledi. Ayrıca, özgürlük ve demokrasi sözlerini dilden düşürmezken Nikaragua'ya takınılan tutumun da bir ikiyüzlülük örneği olduğunu belirtti.

Reagan bundan sonra İspanya'ya gitti ve burada da 500.000 kişilik dev anti-NATO gösterilerle karşılandı. Öteki ülkelerde polis göstericileri, Reagan'ın bulunduğu yerden uzak tutabilmişti. İspanya'da göstericiler Reaganların yemek yedikleri sarayın kapısına dek dayandılar.

Reagan biraz daha kalsaydı ya linç edilecek ya düpedüz kovulacaktı. Bu gezi her biri ötekinden daha beter olan bir gaflar dizisi olmaktan öteye geçmedi. Amerikan basını bile, gafları düzeltmek için yapılan girişimlerin de yeni yeni gaflara yol açtığını yazıyor.

Sözde Reagan ve Kohl, bu geziden büyük parsalar toplayacaklardı. Oysa tam tersine oldu. Reagan'ın bütçe önerisi Amerikan Kongresi'nde reddedilirken, Kohl'un partisi çok önemli bir bölgedeki seçimlerde oylarını sosyal demokratlara kaptırdı.

Amerikan basını dahil, tüm burjuva basını şimdi Reagan'ın yaralarını yaladığını, ama iyileştirmeyeceğe benzediğini yazıyor, artık yıldığı sönmeye başladı diyorlar. Dibi tutmaz, teflonlu tava gibiydi ama teflonu çizildi, dibi tutmaya başladı diyorlar.

S. Günbudak

Reagan'ın teflonu böyle soyuluyor.

Madrit'te 500 binlik dev gösteri

Reagan'ın kuklası biraz sonra yakılacak

Reagan, Avrupa Parlamentosu'nda da protesto edildi

Komünistlere coşku, enerji ve güç katan, önümüzdeki dönemde savaşımın yolunu aydınlatan 5. Kongre'yi menşevikler iğrenç bir yazıyla karşıladılar.

Kendi gerçeklerini yansıtıyorlar

Sayfanın altında, Londra'daki menşeviklerin *Gerçeğin Sesi* adlı yayın organında partimizin 5. Kongresi üzerine çıkan bir yazıyı veriyoruz.

Komünistlere coşku, enerji ve güç katan, önümüzdeki dönemde savaşımın yolunu aydınlatan 5. Kongre'yi menşevikler böyle iğrenç bir yazıyla karşıladılar. Yazı, menşevizmin komünizme düşman, işçi sınıfına yabancı, devrimci onura yaraşmayan özünü çok açık ve doğrudan biçimlendiriyor. Aynı zamanda yazı, komünistlerin oportünistleri ne denli önemli bir yenilgiye uğrattıklarını belgeliyor. Menşevikler, komünistlere karşı, siyaset çerçevesinde kalarak, siyasal fikirlere dayanarak savaşım veremez duruma düşmüşlerdir. Yazı siyasetten çok tıp kapsamına girmektedir.

Kongremizi biz açıklamadan önce menşeviklerin duyurması, yazıyı, illegal komünist partisini burjuva devletine ihbar kapsamına da sokabilirdi. Neyse ki menşevikler kongrenin yapıldığını ve amblemini, Parti merkezimizin tüm sol örgüt ve derneklere gönderdiği yazılı açıklamadan öğrenmişlerdir. Yani, yazıda yalnızca bu iki bilgi doğrudur. Yaptıkları, bu iki bilgiyi alıp, yanına kendi yalanlarını katmak olmuştur. Yazdıkları iğrenç yazılarla menşevikler kendi gerçekliklerini yansıtıyorlar. Ne yapsınlar? O partinin üyeleri böyle yazılara ses çıkarmıyorlarsa onlara da yazık!

"İşçinin Sesi'nin hamam kongresi"

Geçtiğimiz Nisan ayının insanı sık sık şaşırtan hava değişikliklerinin yanısıra Londra'da oturan "İşçinin Sesi" yönetimi gittikçe azalan taraftarlarına ufak bir sürpriz yapmak istedi ve bir "kongre" topladı. Böylesi kapkaç kongreler için söylenen yerinde bir deyimle "İşçinin Sesi" "hamamda kongre" yaptı.

Aşağıda açıklayacağımız nedenlerle "kongre" daha toplanır toplanmaz yeni bunalımlara kapıyı araladı, yeni sorunlar ortaya çıkardı. Delegelerin %80'inin Londra'da yaşadığı bir "kongre" ne ölçüde Türkiye'deki yandaşlarını temsil edebilirdi? Bir iki kişinin katılımı inandırıcı olur muydu? Buna delegeler arasında inanan kaç kişi vardı.?

Ülkede Rüştü Yürükoğlu'nun 10-15 kişi dışında pek taraftarı kalmadığı biliniyor. V. Demir gurubunun ayrılması ile önemli bir çoğunluğu başlangıçta onun yanına geçmişti. Ancak Demir'in belirsiz, silik ve amaçsız tutumu sonucu bir kısmı ondan da ayrıldı ve dağıldılar. Bu nedenle R. Yürükoğlu'nun çaresizliğine hak vermemek elde değil. Ama bay Rüştü varolan kadrolarının kendine "sadık" olduğuna da güvenememiştir.

Dahası da var. Rüştü Yürükoğlu o pek övündüğü Federal Almanya'daki yandaşlarına da güvenememiştir. Federal Almanya'dan sınırlı sayıda delege katılmıştır. Şimdi o delegeler içinde bile bu durumu katılamayanlara nasıl anlatacaklarını düşünenler ve tepki duyanlar var. Rüştü Yürükoğlu için polise düşmeyi, kavgayı göze alan Federal Almanya'daki "İşçinin Sesi" yandaşlarına bu durum nasıl açıklanabilirdi? Ülkeden katılımın son derece düşük olmasına gerekçe bulunabilirdi, "faşizm" değilse bile "baskı" var denebilirdi. Ama Avrupa için ve özellikle Federal Almanya için ne denecekti? Şimdi bu ülkeden gelen delegeler hangi moral ve güçle arkadaşlarını ileri atılmaya çağıracaklardı?

İşte daha "kongre" toplanır toplanmaz ortaya çıkan "kongrenin" temsil yetkisindeki bu derin zayıflık sinirli bir hava yarattı. Bunun sonucu "kongre" kulisinde tartışmalar, itişip kakışmalar ve kavga çıktı. Ancak bay Rüştü'nün kendine sadık taraftarları ile "kongre" yapma planı yalnızca bu durumda işe yaradı. Huzursuzlar zayıftı. Sonuçta bastırıldılar. Hangi yöntemlerle bastırıldığını anlamak için fazla düşünmek gereksiz. Özal'ın kongrelerindeki kavgalar normaldir. Ama bay Rüştü için normal mi? Onun için de normal sayılmalı. Çünkü "İşçinin Sesi"nde egemen olan anlayış aynı "iş bitirici olma" anlayışıdır. Bu anlayışın "mühendis"i ise H. Erdal'dır. Bir ideolojik formasyona sahip olmayan, buna gereksinimi de olmayan H. Erdal'ın tek meziyeti budur.

İŞÇİNİN SESİ' NİN HAMAM KONGRESİ

• Kongre kulislerinde neden kavga çıktı? • %80'i Londra'lı "kongre" delegeleri
• İş bitiricilerin ve sansasyon meraklılarının tekkesi, Mafya örgütü "İ. Sesi"

GERÇEĞİN SESİ

İngiltere'deki Türkiyeli işçilerin aylık politik gazetesi

Yazışma adresi: BCM BOX 2753, LONDON WC1N 3XX — 15 pence — Yıl:2, Sayı:20, Mayıs 1985

YAŞASIN SOL BİRLİK!
YAŞASIN 1 MAYIS!

Bu hamam kongresinde V. Demir'in "İşçinin Sesi Nereye Gidiyor?" adlı broşüründe sorulan soruyu kimse ortaya atma cesaretini bulamadı. Bu, tasfiye edilen kesimin katılmadığı kongrenin "İşçinin Sesi"nin tüzüğüne göre geçerli olup olmayacağı sorusu idi. Adı geçen broşürde delegelerin nasıl tasfiyeye uğradığı sayılar verilerek gösteriliyor ve böyle bir kongre geçersiz olacaktır, deniyordu. Böyle şeylerin bay Rüştü için önemli olmadığını artık sağır sultan bile öğrendi.

Bu ve benzer nedenlerle şimdi üst yönetim düşünüyor. Tüzük, program kabul edilmiş, bir yönetim seçilmiştir ama tartışmaların büyümesini önlemek için acaba "konferans" denmesi daha mı uygun olur? Yoksa şaibe iddiasını göze alıp, gözü kara davranıp "kongre" mi demek daha doğru olacaktır? Bu ikircim örgüte sinirli bir hava yansıtıyor. Londra'daki 1 Mayıs'ta girişilen başarısız provokasyonun bir nedeni de budur. Sonuçta "kongre" olduğuna karar vermeleri kaçınılmaz olacaktır. Bu duruma gelmiş bir "kongre"yi ancak bir sansasyon kurtarabilir. Bakalım bu kez bay Rüştü ne gibi bir yol bulacaktır.

Bu yazı, menşevizmin komünizme düşman, işçi sınıfına yabancı, devrimci onura yaraşmayan özünü çok açık ve doğrudan biçimlendiriyor. Aynı zamanda yazı, komünistlerin oportünistleri ne denli önemli bir yenilgiye uğrattıklarını belgeliyor. Menşevikler, komünistlere karşı, siyaset çerçevesinde kalarak, siyasal fikirlere dayanarak savaşım veremez duruma düşmüşlerdir.

Okuyucularımız "kongre"nin içeriğini merak edebilirler. Ama kayda değer bir yanı olmadığını herkes yakında görecek. "İ. Sesi"nde yazılıp çizilenlere bakmak yeterli. Biz bazı hatırlatmalar yapmakla yetineceğiz.

Hatırlatayacağınız gibi geçtiğimiz yılın Eylül ayında Rüştü Yürükoğlu'nun örgüt yönetiminin kararı olmaksızın kamuoyuna sözlü ve yazılı olarak açıkladığı görüşler "İ. Sesi" içinde yeni bölünmeye yolaçtı. Böylece bu gurubun yozlaşma grafiğinde yeni bir aşama başladı.

Herkesten farklı olmaya hastalık derecesinde tutkulu olan Bay Rüştü Yürükoğlu bu kez stil değiştirdi ve sağ kanada yerleşti; faşizmin ülkede çoktan çözüldüğünü ilan etti ve kibarce rejimi "otoriter" olarak niteledi, burjuva basınının özgür olduğunu, parlamento görevi yerine getirdiğini söyleyecek kadar "ilerledi". Tüm bu temel görüşlerini yaldızlı "sol" laflarla süsledi. Şimdi en fazla bu görüşlere "kongre desteği" sağlanmış olacak, yani islim arkadan gelecek.

Bay Rüştü'nün görüşlerini onaylamaktan öteye hiçbir fonksiyonu olmayan bu gurubun yozlaşması kaçınılmazdı.

Bu yozlaşmanın yaratacağı dağılmayı önlemek için Rüştü Yürükoğlu mafya tipi bir örgütlenmeye kaydırdı. Politik görüşlerine karşı çıkanlara sopa ve havuç yöntemi kullandı. Bir kısmına saldırdı, işkenceler yaptı. Tereddüt geçiren bir kısmını ise profesyonellik adı altında bol maaşa bağladı. Grubun yapısı gereği bu yöntem başarılı oldu. Bunda Vural Demir'in çapsızlığı, kaypak platformu, tutarsızlığı en büyük destek oldu.

Şimdi sıra bu yoz örgüt ve örgüt yaşamı anlayışına "teorik" bir kılıf bulmaya geliyor. Geçmişten ders almış görünen Rüştü Yürükoğlu bu kez, örgüt konusundaki görüşlerini önce bu sözde kongreye sunmak gereğini duydu.

Artık karşımızda ideolojik, politik herhangi bir özelliği olmayan, böylesi kaygılar taşımayan, Mafya kafası ile çalışan, "işbilir, işbitirir" anlayışının egemen olduğu yoz bir grup vardır. Özel yetiştirilmiş köpekleri, özel koruyucuları ve gizlilik altında tutulan örgüt kasası, lüks ve büyük villası ile bay Rüştü bu mafyanın başı olarak halinden pek de şikayetçi değildir.

İngiliz burjuvazisine yaltaklanmada hayli deney kazanmış olan bu gurup şimdi Türkiye egemen sınıflarına göz kırparak bir kemik koparma sevdasındadır.

"Kongre"nin amblemi olan, başaşağı duran orak-çekiç bu yozlaşma sürecine pek uygun düşüyor. Yolları, 12 Mart döneminden sonra Doğu Perinçek grubunun içine girdiği "yeni" yoldur. Bu yolun değişik koşullara uyarlanmasıdır.

Yolları cennet olsun!

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

5.(1.) Kongre'nin yolunda komünist partisiyle silahlan!
Yıl:11, Sayı:283, 27 Mayıs 1985

DYP Kongresi'nde "icazet" ağır bir yenilgiye uğradı. Burjuvazinin has kadroları "icazete" karşı çıkarak şu mesajı iletmiş oldular: Halk 12 Eylül'e düşmandır, icazet yanlısı olmak demek, devleti koruyamamak demektir.

TEK DOĞRU YOL İŞÇİ SINIFININ DEVRİM YOLUDUR

Son sıraların en önemli bir olayı DYP Kongresi'ydi. Neden, ne açıdan ve nasıl bir değerlendirmeyle önemli olduğu hangi sınıfsal konumdan bakıldığına göre değişir, ama DYP Kongresi herkes için önemliydi.

Burjuvazi sınıf savaşımında taraflardan biridir. Onun, ya da önde gelen bir siyasal partisinin attığı adım, aldığı tutum, hem toplumda olan durumun dolaylı bir yansımasıdır, hem de gidişatın bundan sonra ne yönde olacağının bir ipucu, bir göstergesidir.

DYP Kongresi'nde "icazet" ağır bir yenilgiye uğradı. Evren destekli aday kaybetti. Ayrıca söylenen türküler, atılan belgiler "icazet"i başka yönleriyle de deldi geçti. Olayı çeşitli açılardan değerlendirebiliriz.

Bir kez, bu kongreyi izleyen mantıklı bir kişi, ya "Türkiye'de faşizm yoktur" demek, ya da DYP'yi "kahraman bir anti-faşist güç"(!) olarak ilan etmek zorundadır.

Siyaset yasağı durup dururken, kongrede, buna meydan okurcasına "Demirel nerede biz oradayız", "Muhteşem Süleyman" vb. diye bağırıldı. Demirel'in gövdesi delege değildi ama kendisi, adıyla sanıyla ve liderliğiyle *açıkça* kongredeydi. Siyaset yasağı karşısında alınan tek "önlem", onun lider olduğu konuşmalarda belirtilirken, ondan antrenör, aile büyüğü gibi takma adlarla söz edilmesi oldu. Siyaset yasağına meydan okundu ama kimse tutuklanmadı! Bugün faşizm var diyenler, DYP Kongresi'ni "güçlü bir anti-faşist çıkış" diye (!) nitelendirseler gerek!

Kongrede "askerlere" açıkça dil uzatıldı. Yazar, Çankaya'nın desteğini aldığı gerekçesiyle itilip kakıldı. 12 Eylül'e karşı sözler edildi. Anayasa değişikliğinden, erken seçimden, haklardan-özgürlüklerden, yasaksız, "gerçek" (!) demokrasiden dem vuruldu. Ya bizim faşizm biraz sünepe, ya bunlar çok güçlü anti-faşistler, her nedense, yine kimse tutuklanmadı. Üstelik kongre TRT'den de duyuldu.

DYP Kongresi'nde, "Dom dom kurşunu" adlı türkünün sözleri değiştirilerek, "gel, gel, Demirel, gel" diye söylendi. Böylece de Demirel'in adının geçmesi bir yana, "Dom dom kurşunu" türküsünün seçilmesi anlamlıdır.

Bu türkü Aşık Mahzuni'nindir. Aşık Mahzuni ile AP kadrolarının ilişkisini bundan önce de görmüştük. AP kadroları, Aşık Mahzuni'nin bir türküsünü, sözlerini değiştirerek bile ağza almazlardı!

Aşık Mahzuni halkın hafızasında düzene karşı çıkışın bir sanat sözcüsü olarak yer etmiştir. "Dom dom kurşunu" türküsünün sözleri açıktan bir düzene karşı çıkış taşımadığı halde, Aşık Mahzuni adıyla birleşerek ve düzene karşı bir yorum kazanarak, bir anda yayılmış, dile düşmüştür. DYP Kongresi'nde de bu nedenle seçilmiştir! Bu türkünün kongrede kullanılması, halkın düzene karşı tepkisinin başını tutup, düzenden yana, halka karşı döndürme çabasının bir yansımasıdır. Zaten "icazet"in yenilgiye uğraması da aynı çabanın sonucudur.

Genel olarak burjuvazi, özel olarak DYP içinde uzunca bir süredir "icazet" tartışması sürüyordu. Tartışmanın sürmesi, halkın 12 Eylül'e duyduğu kızgınlığın boyutlarını, bunun burjuvaziyi nasıl kendi icazetinden en azından kuşkuya düşürdüğünü gösteriyordu. Şimdi DYP gibi önemli bir burjuva odakta, icazetin tartışmayı hezimetle kaybetmesi ise, alarm zillerinin çalınmasıyla eş anlamlıdır. Burjuvazinin has kadroları, böylece sınıfa şu mesajı iletiyorlar: Halk 12 Eylül'e düşmandır, icazet yanlısı olmak demek devleti koruyamamak demektir!

Bugün bu mesajı ileten kadrolar 12 Eylül'de susmayıp konuşsalardı, hele ki davransalardı, hiç kuşkusuz 12 Eylül 13 Eylül'e kadar yaşayamazdı. Ama "devrim tehlikesi" o gün susmalarını "gerektiriyordu", bugün ise icazete karşı nutuklar, hatta bazı adımlar atmalarını "gerektiriyor". Faşizm geldi, bir "devrim tehlikesini" önledi ama ardında bir yenisini bırakarak gitti. Şimdi faşizm artığı rejim de her an deliniyor, çorap söküğü gibi söküIüp gidiyor. Endişeleri, türküleri, nutukları bundandır!

Bu arada *Tercüman* gazetesinin, aynı endişelerden kalkarak ama icazete sarılarak düştüğü "acıklı" durum da hoş yanlar taşıyor.

Bir kez, *Tercüman*, burjuvazinin, kamuoyu anketlerini nasıl çarpıtma amacıyla kullanabildiğini güzelce sergiledi. Yazar'a destek vermek için, hele artık kulis faaliyetlerinin en sonlarında canhıraş bir biçimde didinirken, bir "taban" anketi yayınladı ki kongredeki oylar, bunun gerçekle ilişkisi olmadığını kısa sürede kanıtladı. Demek, kamuoyu anketleri yalnızca olanı yansıtmanın değil, olanı etkileyip, çarpıtıp, anketteki gibi sonuç almaya çabalamanın da parçasıdır.

İkincisi, *Tercüman*'ın ünlü köşe yazarlarından, burjuvazinin "sarsılmaz" akıl hocalarından Nazlı Ilıcak, uzunca bir süredir ilk kez ciddi bir sarsıntı geçirdi ve "baskı yapıldı", "küstük", "kırıldık", "alındık" diye ağlaşma edebiyatına geçti. Böyle "sarsılmaz" bir akıl hocasının sarsılması ve zaaf belirtmesi, hangi yolda giderse gitsin burjuvazinin kaybedeceğinin küçük bir habercisidir.

Faşizm, 12 Eylül'de açıkça belirttikleri gibi, son şanslarıydı. Yaşayan son şanslarını yitirdiler, şimdi ölülerden medet umuyorlar, 1946 ruhunu hortlatmaya, ölmüş atı kırbaçlamaya çalışıyorlar! Geleceği olmayanın gözü geriye bakar. Gelecek işçi sınıfınındır, halkındır!

İşte son sıraların en önemli öteki olayı, bu güzel geleceğin müjdecisi ve hazırlık sürecinin dönemeci, 5.(1.) Kongre'dir! İşçi sınıfı komünist partisiyle silahlanıyor. Burjuvazi "devrim tehlikesini" önlemeye çabalıyorsa, işçi sınıfı da devrimi gerçekleştirmeye hazırlanıyor. Tek doğru yol işçi sınıfının devrim yoludur. Yaşasın devrim yolunda 5.(1.) Kongre!

Cemile Çakmak

İşgalci Türk ordusunun çizmeleri altında yapılan referandumda, Kıbrıs halkının yarısı anayasaya evet demedi.

Kıbrıs'taki referandumdan bir şamar

Kuzey Kıbrıs'ta ilginç bir anayasa referandumu oldu.

İşin ilginç yanlarının başında anayasanın kendisi geliyor. Dünyada herhalde ilk kez, bağımsız olduğu ileri sürülen bir devletin iç güvenliğini bir "başka" devletin ordusu üstlendi. Türkiye ordusu şimdi, yeni anayasa "gereği" Kuzey Kıbrıs'ta "güvenlik" bekçiliği yapıyor.

Bulgaristan'daki Türkler eziliyor diye (!) Türkiye'de koparılan şövenist yaygara, Türkiye devletinin başka ülkelerde de yaşasalar, Türkler uğruna ne "büyük özveriler"(!) yapacağını göstermişti. Kuzey Kıbrıs Türk Devleti Anayasası bunu daha canlı kanıtladı. İşgal anayasa maddesi oldu. Bulgaristan'a karşı düzenlenen eylemler sırasında "ordu Sofya'ya" slogani da herhalde benzeri "kutsal" amaçlarla bağırtılmıştı!

İşin ikinci ilginç yanı, işgal koşullarında yapılan bu antidemokratik referandumun bile güçlü bir tepki yansıtmış olmasıdır. Referanduma katılım %77 olmuştur. Katılanların %30'u ise hayır oyu vermiştir. Yani, anayasa, oy kullanabilirlerden, ancak %50 dolaylarında bir evet oyu almıştır. Bu sömürgeci Türkiye'ye de, Denktaş'a da bir şamardır. Nitekim şimdi Türkiye ve Denktaş uluslararası alanda karşılaştıkları büyük güçlüklere ek olarak, bir de belgelenmiş, koca bir iç güçlükle karşılaşmışlardır. Açıktır ki Kuzey Kıbrıs halkı Türkiye ordusunu istemiyor.

Üçüncü ilginç yan, Mümtaz Soysal'ın mantığıdır. Bu denli açık sonuçlara rağmen, Mümtaz Soysal, "artık kimse çıkıp da o topraklarda bir 'işgal'in söz konusu olduğunu, halkın asker çizmesi altında 'inim inim inlediğini' söyleyemeyecektir" diyebiliyor. *(Milliyet*, 13 Mayıs 1985) Pes doğrusu! *İşgalci askerlerin çizmesi altında* yapılmış bir referandumda, halkın %50'ye yakını "evet" oyu vermemişken, Soysal'ın böyle diyebilmesi, aynı gazetede çalışa çalışa Barlas'tan Polyannacılığı iyice kaptığını gösterir. Yoksa başka birşey göstermez.

Gerçekte Mümtaz Soysal olan bitenin farkındadır. Referandum daha önce yapılsaydı, sonuç "şimdikinden farklı" yani daha iyi olurdu diyor. Açık ki biraz daha geç yapılsaydı da şimdikinden farklı olacak, bu kez anayasa belki de düpedüz reddedilecekti!

Yani Kuzey Kıbrıs'ta, Türkiye'nin işgaline karşı yaygın bir tepki, ilk şövenist rüzgarların etkisi dindikçe giderek hızla artmaktadır. Eğilim budur. Herhalde bu nedenle, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin yeni öneri paketi geldiği halde, yangından mal kaçırırcasına referanduma başvurdular.

Türkiye, Kuzey Kıbrıs'ta böyle manevralar yaparken, Türkiye Kürdistanı'nda da "askeri manevralar" yapıyor. Türkiye ordusu aylardır Kürt halkına karşı savaş yürütüyor. Kürt köyleri basılıyor, Kürt köylüleri öldürülüyor, tutuklanıyor, sürülüyor. Sonra da Bulgaristan'daki Türklerin ezildiğinden (!) söz ediliyor.

Gelgelelim pratik en iyi öğretmendir. Halklar kendi deneyleriyle kimin nerede ezildiğini öğrendiler.

S. Günbudak

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 407 London, E16 2EA ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Değerli okurlar, gazetemizin bu sayısını, kongremizle ilgili belge ve haberlere yer verebilmek amacıyla bir hafta gecikerek çıkardığımızı duyururuz.